

Kitaaba Iyyoob

Seensa

¹ Biyya Uuzi jedhamu keessa nama Iyyoob jedhamu tokkotu ture. Namichi kunis nama hir'ina hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa fagaate ture. ² Innis ilmaan torbaa fi intallan sadii qaba ture; ³ akkasumas hoolota kuma torba, gaala kuma sadii, qotiyyoo cimdi dhibba shanii fi harroota dhibba shan, tajaajiltoota hedduus qaba ture; innis namoota biyya Ba'a Biiftuu jiraatan hunda keessaa nama guddaa ture.

⁴ Ilmaan isaas mana isaaniitti dabaree dabareedhaan cidha qopheessanii akka isaan wajjin nyaatanii dhuganiif obboleettota isaanii sadan affeeru ture. ⁵ Erga yeroon cidha sanaa raawwatamee booddee Iyyoob itti ergee ijoollee isaa waamsisuudhaan, "Tarii ijoolleen koo cubbuu hojjetanii garaa isaaniittis Waaqa abaaraniiru ta'a" jedhee ganama barii waa'ee tokkoo tokkoo isaaniitiif aarsaa gubamu dhi'eessuudhaan isaan qulqulleessa ture. Iyyoob yeroo hunda waan kana godha ture.

Qorumsa Iyyoob Kan Jalqabaa

⁶ Gaaf tokko yeroo ergamoonni Waaqayyoo fuula WAAQAYYOO duratti dhi'aachuuf dhufanitti Seexannis isaan wajjin dhufe. ⁷ WAAQAYYOS seexanaan, "Ati Eessaa dhufte?" jedhe.

Seexannis, “Ani lafa hunda irra jooraa, asii fi achis deddeebi’aa tureen dhufe” jedhee WAAQAYYOOF deebise.

⁸ WAAQAYYOS Seexanaan, “Ati tajaajilaa koo Iyyoobin qalbeeffatteertaa? Namni isa fakkaatu tokko illee lafa irra hin jiru; inni nama hir’ina hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa fagaatee dha” jedhe.

⁹ Seexanni immoo deebisee akkana jedhe, “Iyyoob akkasumaan Waaqa sodaataa? ¹⁰ Ati naannoo isaatti, warra mana isaa jiraatanii fi waan kan isaa ta’e hundatti dallaa ijaarteerta mitii? Ati akka bushaayee fi loon isaa biyyicha guutaniif hojii harka isaa eebbifteertaaf. ¹¹ Garuu ati mee harka kee diriirsiitii waan inni qabu hunda dha’i; inni dhugumaan ifaan ifatti si abaara.”

¹² WAAQAYYOS Seexanaan, “Kunoo, wanti inni qabu hundi si harka jira; isa garuu qubaanuu hin tuqin” jedhe.

Sana booddee Seexanni fuula WAAQAYYOO durraa ba’ee deeme.

¹³ Gaaf tokko utuu ilmaanii fi intallan Iyyoob mana obboleessa isaanii isa hangafaatti nyaachaa, daadhii wayinii dhugaa jiranuu, ¹⁴ ergamaan tokko gara Iyyoob dhufee akkana jedhe; “Utuu qotiyyoon qotaa, harroonni immoo naannuma sana dheedaa jiranuu, ¹⁵ namoonni Shebaa balaa buusanii isaan fudhatanii deeman. Tajaajiltootas goraadeedhaan fixan; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!”

¹⁶ Utuma inni dubbachaa jiruu ergamaan birraa dhufee, “Ibiddi Waaqaa samiidhaa bu’ee

hoolotaa fi tajaajiltoota gubee fixe; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!” jedhe.

¹⁷ Utuu inni dubbachaa jiruu ammas ergamaan biraa dhufee, “Kaldoonni garee sadiitti qoodamanii gaalawwan kee irra yaa’anii isaan oofatanii deeman; tajaajiltootas goraadeedhaan fixan; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!” jedhe.

¹⁸ Utuma inni dubbachaa jiruu ergamaan biraa dhufee akkana jedheen; “Ilmaanii fi intallan kee mana obboleessa isaanii isa hangafaatti nyaachaa, daadhii wayinii dhugaa turan; ¹⁹ yeroo kanattis bubbee hamaan akka tasaa gammoojjiidhaa ka’ee golee mana sanaa afran dha’e; manni sunis isaan irratti jigee dhuman; ana qofatu miliqee sitti himuuf dhufe!”

²⁰ Kana irratti Iyyoob uffata isaa tarsaasee mataa isaa haaddate. Lafatti gombifamee sagadee ²¹ akkana jedhe:

“Ani qullaa koon gadameessa haadha kootiitii ba’e;
qullaa koos nan deema.

WAAQAYYOTU kenne; WAAQAYYOTU fudhate;
maqaan WAAQAYYOO haa eebbifamu.”

²² Wantoota kanneen hunda keessatti Iyyoob hojii dogoggoraatiin Waaqa himachuudhaan cubbuu hin hojjenne.

2

Qorumsa Iyyoob Isa Lammaffaa

¹ Guyyaa biraas ergamoonni Waaqayyoo fuula WAAQAYYOO duratti dhi'aachuuf dhufan; Seexannis isaan wajjin fuula WAAQAYYOO duratti dhi'aachuuf dhufe. ² WAAQAYYOS Seexanaan, "Ati eessaa dhufte?" jedhe.

Seexannis, "Ani lafa hunda irra jooree asii fi achis deddeebi'aa tureen dhufe" jedhee WAAQAYYOOF deebise.

³ WAAQAYYOS Seexanaan akkana jedhe; "Tajaa-jilaa koo Iyyoobin qalbeeffatteertaa? Namni isa fakkaatu tokko illee lafa irra hin jiru; inni nama hir'ina hin qabnee fi qajeelaa, nama Waaqa sodaatuu fi hammina irraa fagaate dha. Ati akka ani sababii tokko malee isa balleessuuf na kakaaftu iyyuu inni hamma ammaatti qajeelummaa isaa cichee qabateera."

⁴ Seexannis deebisee akkana jedhe; "Gogaan gogaadhaaf! Namni lubbuu isaa oolfachuuf jedhee waan qabu hunda ni kenna. ⁵ Garuu ati mee harka kee diriirfadhuutii foonii fi lafee isaa rukuti; inni dhugumaan ifumaan ifatti si abaara."

⁶ WAAQAYYOS Seexanaan, "Kunoo inni si harka jira; lubbuu isaa garuu hin tuqin" jedhe.

⁷ Kanaafuu Seexanni fuula WAAQAYYOO duraa ba'ee Iyyoobin faana miilla isaatii jalqabee hamma gubbee mataa isaatti madaa hamaadhaan rukute. ⁸ Iyyoobis ittiin of hooquuf jedhee qiraacii fudhatee daaraa keessa taa'e.

⁹ Niitiin isaa, "Ati amma illee qajeelummaa kee cichitee qabatteertaa? Waaqa abaariitii du'ii!" isaan jette.

10 Inni immoo deebisee, “Ati akka dubartii gowwaa tokkootti dubbatte. Nu harka Waaqaatii waan gaarii fudhanneerra; waan hamaa immoo fudhachuu hin gabnuu?” jedhe.

Wantoota kanneen hunda keessatti Iyyoob waan dubbateen cubbuu hin hojjenne.

Michoota Iyyoob Sadan

11 Michoonna Iyyoob sadan jechuunis Eliifaaz namni Teemaan, Bildaad namni Shuhaatii fi Zoofaari namni Naa’imaataa yommuu waan Iyyoob irra ga’e hunda dhaga’anitti rakkina isaa qoodachuu fi isa jajjabeessuudhaaf tokkummaan walii galanii mana isaaniitii ba’an. 12 Yommuu fagootti isa arganitti isa beekuu hin dandeenye; isaanis sagalee ol fudhatanii boo’an; uffata isaaniis tarsaasanii mataa isaaniitti daaraa firfirfatan. 13 Ergasiis guyyaa torbaa fi halkan torba isa wajjin lafa tataa’an. Isaan sababii dhiphinni isaa akka malee cimaa ta’uu isaa arganiif, namni tokko iyyuu homaa isatti hin dubbanne.

3

Dubbii Iyyoob

1 Kana irratti Iyyoob afaan isaa banatee guyyaa itti dhalate abaare. 2 Innis akkana jedhe:

Iyyoob

- 3 “Gyyaan ani itti dhaladhe haa badu;
halkan, ‘Ilmi dhalate!’ jedhame sunis haa badu.
- 4 Guyyaan sun haa dukkanaa’u;
Waaqni ol gubbaadhaa isa hin ilaalin;
ifnis itti hin ifin.

- 5 Dukkannii fi gaaddidduun guddaan isa haa dhaalan;
duumessi isa irra haa bu’u;
ifa isaa dukkanni haa liqimsu.
- 6 Halkan sana dukkanni limixiin haa qabatu;
guyyoota waggaa keessa jiranittis hin dabal-
amin
yookaan ji’oota kam iyyuu keessatti hin
lakkaa’amin.
- 7 Halkan sun haa maseenu;
ililleenis keessatti hin dhaga’amin.
- 8 Warri Lewaataanin kakaasuuf qophaa’an,
kanneen guyyoota abaaran guyyaa sana haa
abaaran.
- 9 Bakkalchi barii kan guyyaa sanaa haa
dukkanaa’u;
ifa eeggatee haa dhabu;
boruu baqaqus hin argin.
- 10 Inni ija koo duraa rakkina dhoksuuf,
balbala gadameessa haadha kootii natti hin
cufneetii.
- 11 “Ani maaliif gadameessa haadha kootii
keessatti hin badin?
Maaliifis yeruman garaa keessaa ba’etti hin
du’in?
- 12 Jilbawwan na simatan,
harmawwan ani hodhus maaliif achitti arga-
man?
- 13 Ani silaa yoona nagaan nan ciisa;
rafees nan boqodhan tureetii;
- 14 moototaa fi gorsitoota addunyaa
warra iddoowwan amma diigamanii jiran
ofii isaaniitiif qopheeffatan wajjin,

- 15 bulchitoota warqee qaban, kanneen manneen
isaanii
meetiidhaan guutatan wajjin nan boqodhan
ture.
- 16 Yookaan ani maaliifin akkuma mucaa du'ee
garaa ba'ee,
akkuma daa'ima ifa guyyaa hin arginiitti hin
awwaalamin?
- 17 Achittis namoonni hamoonni jeequu ni dhiisu;
dadhaboonnis achitti ni boqotu.
- 18 Booji'amtoonni nagaadhaan walii wajjin ji-
raatu;
waca cunqursitoota isaaniis hin dhaga'an.
- 19 Xinnaa fi guddaan achi jira;
garbichis gooftaa isaa jalaa bilisoomera.
- 20 "Maaliif warra gadadoo keessa jiraniif ifni
warra lubbuun isaanii gadditeef immoo
jireenyi kennama?
- 21 Warra du'a hawwanii dhabaniif
warra qabeenya dhokfame caalaa du'a bar-
baadaniif
- 22 warra yommuu awwaalamuu ga'anitti
gammachuun guutamanii ililchaniif jireenyi
maaliif kennama?
- 23 Nama karaan isaa duraa dhokateef
nama Waaqni dallaa itti marse
jireenyi maaliif kennama?
- 24 Gaddi buddeena naa ta'eera;
aaduun koos akka bishaanii dhangala'a.
- 25 Wannani ani sodaadhe natti dhufeera;
wannani na naasisus narra ga'eera.
- 26 Ani nagaa hin qabu; tasgabbiis hin qabu;
jeequmsa malee boqonnaa hin qabu."

4

Eliifaaz

¹ Eliifaaz namichi Teemaan sun akkana jedhee deebise:

² “Yoo namni tokko sitti dubbachuu yaale, ati ni komattaa?

Garuu eenyutu dubbachuu dhiisa?

³ Ati akka nama baay’ee barsiifte, akka harka dadhabaa illee jajjabeessite yaadadhu.

⁴ Dubbiin kee warra gatantaran gargaaree dhaabeera; atis jilba laafe jabeessiteerta.

⁵ Amma garuu rakkinni sirra ga’e; atis abdi kutatteerta; rakkinni si miidheera; atis rifatteerta;

⁶ Waaqa sodaachuun kee irkoo kee, qajeelinni karaa keetiis abdi kee mitii?

⁷ “Ammas yaadadhu; namni qulqulluun takkumaa badee beekaa?

Qajeelonni eessatti badanii beeku?

⁸ Akka ani hubadhetti warri waan hamaa qotatan, kanneen waan hamaa facaasanis isuma haammatu.

⁹ Isaanis hafuura Waaqni isaanitti baafatuun badu; hafuuraa dheekkamsa isaaniitiinis ni barbadeeffamu.

¹⁰ Leenci ni aada; ni gururi’as; ilkaan leenca saafelaa garuu ni caccaba.

¹¹ Leenci jabaan waan adamsu dhabee ni du’a; ilmaan leenca dhaltuus ni bittinnaa’u.

- 12 “Dubbiin tokko icciitiidhaan naa fidame;
gurri koos asaasa isaa dhaga’e.
- 13 Abjuu halkanii sodaachisaa keessa,
yommuu hirribni cimaan nama qabatutti,
- 14 sodaa fi hollachuun na qabatee
lafee koo hunda raase.
- 15 Hafuurri luffi jedhee fuula koo dura darbe;
rifeensi dhagna koos ka’ee dhaabate.
- 16 Innis ni dhaabate;
ani garuu inni maal akka ta’e hubachuu hin
dandeenye.
- Fakkiin tokko ija koo dura dhaabate;
anis sagalee tasgabbii kan akkana jedhu
tokkon dhaga’e:
- 17 ‘Namni du’a hin oolle, Waaqa caalaa qajeelaa
ta’uu danda’aa?
Namni Uumaa isaa caalaa qulqulluu ta’uu
danda’aa?
- 18 Waaqni tajaajiltoota isaa hin amanatu;
ergamoota isaas balleessaa isaaniitiin ni
gaafata;
- 19 yoos warri manneen suphee keessa jiraatan,
warri hundeen isaanii biyyoo ta’e,
warri bilii caalaa burkutaa’an immoo akkam
haa ta’an ree?
- 20 Isaan ganamaa fi galgala gidduutti burkutaa’u;
tasumas bara baraan ni badu.
- 21 Akka isaan ogummaa malee du’aniif
funyoon dunkaana isaanii hin luqqifam-
nee?’

5

- 1 “Mee waami, namni deebii siif kennu jiraa?

- Qulqulloota keessaas ati gara isa kamiitti gorta?
- ² Nama gowwaa aariitu ajjeesa;
raatuus hinaaffaatu galaafata.
- ³ Namni gowwaan hidda isaa gad fageeffatee nan arge;
manni isaa garuu yoosuma abaarame.
- ⁴ Ijoolleen isaa nagaa hin qaban;
isaan karra duratti burkutaa'an; namni isaan oolchus hin jiru.
- ⁵ Namni beela'e midhaan isaa qoraattii keessaa iyyuu fuudhee nyaata;
inni dheebotes qabeenya isaa hawwa.
- ⁶ Rakkinni biyyoo keessaa hin burquutii;
dhiphinnis lafa keessaa hin biqilu.
- ⁷ Akkuma qaanqeen ibiddaa ol faca'u
namni rakkinaaf dhalata.
- ⁸ "Garuu utuu ana ta'ee Waaqa nan barbaad-dadha;
dhimma koos fuula isaa duratti nan dhi'eeffadhan ture.
- ⁹ Inni dinqiiwwan qoranii bira ga'uu hin dan-deenye,
hojiiwwan dinqisiisoo lakkaa'amuu hin dan-deenye hojjeta.
- ¹⁰ Inni bokkaadhaan lafa ni quubsa;
lafa gotiisaas bishaan ni obaasa.
- ¹¹ Warra gad qabaman ol baasa;
warra gaddanis iddoo nagaatti ol kaasa.
- ¹² Akka hojiin harka isaanii hin milkooofneef,
inni karoora jal'ootaa ni fashaleessa.
- ¹³ Inni ogeeyyii haxxummaa isaaniitiin qaba;

- malli jal'ootaa immoo dafee ni bada.
- 14 Guyyaan dukkana isaanitti ta'a; guyyaa saafaas akka nama dukkana keessa jiruu qaqqabannaadhaan deemu.
- 15 Inni nama rakkataa goraadee afaan isaanii jalaa, harka nama jabaas ni baasa.
- 16 Kanaafuu hiyyeessi abdi qaba; jal'innis afaan isaa ni cufata.
- 17 "Namni Waaqni adabu eebbifamaa dha; kanaafuu ati adabbii Waaqa Waan Hunda Danda'uu hin tuffatin.
- 18 Inni ni madeessa; ni fayyisas; inni ni cabsa; harka isaatiinis deebisee ni fayyisa.
- 19 Balaa ja'a jalaa si baasa; torba keessattis hin miidhamtu.
- 20 Bara beelaa du'a jalaa, lola keessattis rukutaa goraadee jalaa si baasa.
- 21 Ati garaffii arrabaa jalaa ni dhokfamta; yommuu badiisni dhufuttis hin sodaattu.
- 22 Badiisaa fi beelatti ni kolfita; bineensota lafaas hin sodaattu.
- 23 Dhagoota bakkee wajjin kakuu galta; bineensonni bosonaas nagaadhaan si wajjin jiraatu.
- 24 Dunkaanni kee nagaan akka jiru ni beekta; qabeenya kee ni to'atta; wanni tokko illee si jalaa hin badu.
- 25 Ijoolleen kee akka baay'atan, sanyiiwwan kees akkuma marga lafaa akka ta'an ni beekta.

- 26 Akkuma bisiin midhaanii yeroo isaatti walitti qabamu sana,
 atis bara dheeraa jiraattee awwaala seenta.
- 27 “Nu waan kana qoranneerra; innis dhugaa dha.
 Kanaafuu qalbeeffadhu; ofii keetiifis beeki.”

6

Iyyoob

- ¹ Iyyoobis akkana jedhee deebise:
- ² “Utuu gaddi koo safaramee
 dhiphinni koo hundis madaalii irra
 kaa’amee jiraatee!
- ³ Waan inni cirracha galaanaa caalaa ulfaatuuf,
 ariitiin dubbachuun koo nama hin dinqisiisu
 ture.
- ⁴ Xiyyawwan Waaqa Waan Hunda Danda’uu na
 keessa jiru;
 hafuurri koo summii isaanii dhuga;
 sodaachisuun Waaqaa natti hiriireera.
- ⁵ Harreen diidaa utuu marga qabuu halaakaa?
 Yookaan qotiyyoon utuu okaa qabuu ba-
 roodaa?
- ⁶ Nyaanni hin mi’oofne soogidda malee nyaata-
 maa?
 Yookaan bishaan hanqaaquu ni mi’aawaa?
- ⁷ Ani isa tuquu hin fedhu;
 nyaanni akkasii na dhukkubsa.
- ⁸ “Utuu kadhannaan koo deebii argatee,
 Waaqnis waan ani hawwu naa kennee jiraat-
 tee,

- 9 utuu na caccabsuun fedhii Waaqaa ta'ee,
 utuu harki isaa hiikamee na galaafatee!
- 10 Silaa kun jajjabina naa ta'a ture;
 dhukkuba hamaa keessatti iyyuu nan gam-
 mada ture;
 ani dubbii Qulqullicha sanaa hin ganneetii.
- 11 "Ammas akkan abdadhuuf jabinni koo maali?
 Akkan obsuufis humni koo maali?"
- 12 Ani jabina dhagaa qabaa?
 Foon koos naasiidhaa?
- 13 Ani of gargaaruuf humna tokko illee qabaa?
 Ogummaan na keessaa badeera mitii?
- 14 "Namni michuu isaatiif garaa hin laafne
 Waaqa Waan Hunda Danda'u iyyuu so-
 daachuu dhiiseera.
- 15 Obbolloonni koo garuu akka dolooolloo,
 akkuma laga yeroof guutee darbuu gow-
 woomsitoota;
- 16 isaan laga cabbiidhaan boora'ee
 yommuu cabbiin sun baqutti immoo guutee
 irra yaa'uu ti.
- 17 Lageen yeroo bonni cimutti ni goggogu;
 yeroo ho'aatti immoo iddoo isaaniitii badu.
- 18 Warri gaalaan daldalan karaa isaanii irraa
 jal'atu;
 gammoojjiitti nam'anii dhumu.
- 19 Daldaltoonni Teemaa kanneen gaalaan dal-
 dalan bishaan barbaadu;
 karaa adeemtonni Shebaa immoo isaan ab-
 datu.
- 20 Isaan waan abdatanii turaniif ni qaana'an;
 achi ga'aniis waan jedhan wallaalan.

- 21 Ammas isin akka waan faayidaa hin qabnee taatan;
gidiraa koo argitanii sodaattan.
- 22 Ani takkumaa, 'Waa naaf kennaa' yookaan
'Qabeenya keessan furii naaf godhaa' jed-
heeraa?
- 23 Yookaan, 'Harka diinaa jalaa na baasaa'
yookaan,
'Harka cunqursitootaa jalaa na furaa' jed-
heeraa?
- 24 "Na barsiisaa; ani nan cal'isa;
iddoo ani itti dogoggores na argisiisaa.
- 25 Dubbiin qajeelaan akkam ulfaataa dha!
Falmiin keessan garuu maal mirkaneessa?
- 26 Isin waan ani jedhu qajeelchuu,
dubbii nama abdi kutatees akka bubbeetti
heduu barbaadduu?
- 27 Isin ijoollee abbaa hin qabnetti ixaa buufattu;
michoota keessaniifis boolla qottu.
- 28 "Amma garuu yoo fedhii keessan ta'e na
ilaalaa.
Ani fuula keessan duratti nan sobaa?
- 29 Deebi'aa; murtiis hin jal'isinaa;
hubadhaa; ani nama qajeelaadhaatii.
- 30 Jal'inni arraba koo irra jiraa?
Afaan koo daba addaan baasuu hin
danda'uu?

7

- 1 "Jireenyi namaa lafa irratti qabsoo cimaa mitii?
Barri isaas akkuma bara nama qacaramaa
tokkootii mitii?

- 2 Akkuma garbicha gaaddisa galgalaa hawwu,
yookaan akkuma hojjetaa mindaa isaa ee-
gatu tokkoo,
- 3 ji'oonni faayidaa hin qabne naa goodaman;
halkanoonni dhiphinaas naa ramadaman.
- 4 Yommuun ciisutti, 'Ani yoomin ka'a?' jedheen
yaada.
Halkan natti dheerata; anis hamma bari'utti
nan gaggaragala.
- 5 Nafni koo raammoo fi qonyanyaa uffateera;
gogaan koo babbaqaqee mala'aa jira.
- 6 "Barri koo kolloo wayya dhooftuu caalaa ari-
ifata;
innis abdi malee dhuma.
- 7 Egaa yaa Waqaayyo, akka jireenyi koo
akkuma qilleensaa ta'e yaadadhu;
iji koo lammata waan gaarii hin argu.
- 8 Iji amma na argu si'achi na hin argu;
ati na barbaadda; garuu ani hin jiru.
- 9 Akkuma duumessi bittinnaa'ee badus
namni awwaalame hin deebi'u.
- 10 Inni lammata mana isaatti hin deebi'u;
iddoon isaas si'achi isa hin beeku.
- 11 "Kanaafuu ani cal hin jedhu;
ani hafuura koo dhiphate sanaan nan dub-
badha;
hadhaa'ummaa lubbuu kootiinis nan gu-
unguma.
- 12 Ati eegduu natti ramaduun kee, ani galaana
moo
yookaan bineensa galaanaa ti?
- 13 Yommuu ani, 'Sireen koo na jajjabeessa;

- wanni ani irra ciisu guungummii koo naa
 xinneessa' jedhutti,
 14 ati abjuu keessa na sodaachifta;
 mul'ataanis na rifachiifta.
 15 Kanaafuu ani akkasitti jiraachuu irra
 of hudhee du'uu nan filadha.
 16 Jireenya koo nan jibba; ani bara baraan hin
 jiraadhu.
 Na dhiisi; jiraachuun koo faayidaa hin
 qabuutii.
- 17 "Akka ati isa leelliftuuf,
 akka qalbii kee isa irra keessuufis namni
 maali?
 18 Ati ganama ganama isa xiinxaltee
 yeroo yerootti isa qorta.
 19 Ati ija kee narraa hin buqqiftuu?
 Hamma ani hancufa liqimsutti kophaa koo
 na hin dhiiftuu?
 20 Yaa isa nama eegdu,
 yoon cubbuu hojjedhe iyyuu ani maalan si
 godha?
 Ati maaliif waan itti akeekkattu na godhatte?
 Ani ba'aa sitti ta'eeraa?
 21 Ati maaliif balleessaa koo irra dabartee
 cubbuu koo illee naaf hin dhiifne?
 Yeroon ani itti biyyoo keessa ciisu ga'eeraatii;
 ati na barbaadda; garuu ani hin argamu."

8

Bildaad

- 1 Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:
 2 "Ati hamma yoomiitti waan akkasii dubbatta?
 Dubbiin kee bubbee jabaa dha.

- ³ Waaqni murtii qajeelaa jal'isaa ree?
 Waaqni Waan Hunda Danda'u waan qajeelaa jal'isaa?
- ⁴ Yommuu ijoolleen kee cubbuu isatti hojjetanitti,
 inni adabbii cubbuu isaaniitti dabarsee isaan kenne.
- ⁵ Ati garuu yoo Waaqa barbaadatte,
 Waaqa Waan Hunda Danda'u yoo waammatte,
- ⁶ yoo ati qulqulluu fi qajeelaa taate,
 inni waa'ee keetiif ammuma ka'a;
 jireenya qajeelummaa kees siif deebisa.
- ⁷ Jalqabni kee xinnaa ta'u illee,
 dhumni kee baay'ee guddaa ta'a.
- ⁸ "Dhaloota darbe gaafadhu;
 waan abbootiin isaanii qoratani bira ga'anis hubadhu;
- ⁹ nu waan kaleessa dhalanneef waa tokko illee hin beeknuutii;
 baroonni keenyas lafa irratti akkuma gaaddidduu ti.
- ¹⁰ Isaan si hin barsiisanii? Sittis hin himanii?
 Dubbii garaa isaanii keessa jirus hin dubbatanii?
- ¹¹ Dhallaadduun lafa caffee hin ta'initti guddataa?
 Shambaqqoonis bishaan malee lalisaa?
- ¹² Isaan utuma guddachaa jiranuu, utuu hin muramin,
 biqiltuuwwan kaan dura dafanii gogu.
- ¹³ Dhumni warra Waaqa irraanfatanii akka-
 suma ta'a;
 abdiin warra Waaqa hin beeknees ni bada.

- 14 Abdiin isaa akkuma salphaatti cita;
 ofitti amanachuun isaas man'ee sariitii ti.
- 15 Inni man'ee isaatti irkata; man'een sun garuu
 hin dhaabatu;
 itti maxxanas; man'een sun garuu danda'ee
 isa hin baatu.
- 16 Inni akka biqiltuu aduu keessatti bishaan
 obaafamee lalisuutti,
 dameewwan isaa lafa biqiltuu irra diriir-
 fatuu ti.
- 17 Hidda isaa tuullaa dhagaatti marata;
 kattaa gidduus iddoo jiraatu ni barbaaddata.
- 18 Yommuu inni iddoo isaatii badutti garuu,
 iddoon sun, 'Ani si argee hin beeku' jedhee
 isa gana.
- 19 Kunis dhuma jireenya isaa ti;
 biqiltuuwwan biraas lafaa ni biqilu.
- 20 "Waaqni nama hir'ina hin qabne hin gatu;
 yookaan harka jal'ootaa hin jabeessu.
- 21 Inni afaan kee kolfaan,
 arraba kee immoo ililleedhaan ni guuta.
- 22 Warri si jibban salphina uffatu.
 Dunkaanni jal'ootaas si'achi hin jiraatu."

9

Iyyoob

- ¹ Iyyoob akkana jedhee deebise:
- ² "Ani akka wanni kun dhugaa ta'e beeka.
 Namni garuu akkamitti fuula Waaqaa du-
 ratti qajeelaa ta'uu danda'a?
- ³ Namni tokko yoo isa wajjin falmuu barbaade

- kuma keessaa si'a tokko illee isaaf deebisuu hin danda'u.
- 4 Ogummaan isaa gad fagoo dha; humni isaas guddaa dha.
Namni isaan mormee utuu hin miidhamin hafu jiraa?
- 5 Inni utuu isaan hin beekin tulluuwwan iddoo isaaniitii buqqisa;
dheekkamsa isaatiinis isaan gaggaragalcha.
- 6 Lafa iddoo isheetii ni sochoosa;
utubaawwan ishees ni raasa.
- 7 Inni biiftuu ni ajaja; isheenis hin baatu;
urjiiwwanis chaappaadhaan ni cufa.
- 8 Isa qofatu samiiwwan diriirsa;
dambalii galaanaa irras ni deema.
- 9 Urjiiwwan Amaaketaa fi urjii sadee,
Urjii torbii fi tuuta 'Urjiiwwan Kibbaa' jedhaman isatu uume.
- 10 Inni wantoota gurguddaa qoratani bira ga'uun hin danda'amne,
dinqiiwwan hin lakkaa'amne hojjeta.
- 11 Yommuu inni na bira darbu ani isa arguu hin danda'u;
yommuu inni na cina deemus ani isa hubachuu hin danda'u.
- 12 Yoo inni butee deeme eenyutu isa dhowwu danda'a?
Eenyutus, 'Ati maal hojjettaa?' isaan jechuu danda'a?
- 13 Waaqni dheekkamsa isaa hin deebisu;
warri Ra'aabin gargaaran iyyuu gad deebi'u.
- 14 "Yoos ani akkamittan isatti falmuu danda'a?
Isatti falmuufis akkamittan dubbii filachuu danda'a?

- 15 Ani nama balleessaa hin qabne utuun ta'e
iyyuu,
isaaf deebisuu hin danda'u;
abbaa Murtii koo araara kadhachuu qofa
nan danda'a.
- 16 Yoo ani isa waammadhee inni naa deebise
illee,
akka inni na dhaga'u ani hin amanu.
- 17 Inni bubbee hamaadhaan na caccabsa;
madaa koos sababii malee natti baay'isa.
- 18 Inni waan hadhaa'aadhaan na guute malee
akka ani hafuura fudhadhuuf illee yeroo
naaf hin kennine.
- 19 Waa'ee jabinaa taanaan inni jabaa dha!
Waa'ee murtii qajeelaas taanaan eenyutu isa
waamuu danda'a?
- 20 Utuu ani nama balleessaa hin qabne ta'e iyyuu
afaan koo natti mura;
utuma ani hir'ina hin qabaannes yakkamaa
ta'uu koo hima.
- 21 "Ani hir'ina qabaachuu baadhu iyyuu,
waa'ee ofii kootii hin yaadda'u;
jireenya koos nan tuffadha.
- 22 Wannii hundinuu tokkuma;
kanaafuu ani, 'Inni isa hir'ina hin qabnes,
isa hamaas ni balleessa' nan jedha.
- 23 Yommuu dha'ichi bu'ee du'a tasaa fidutti,
inni badiisa warra yakka hin qabneetti ni
qoosa.
- 24 Yommuu lafti harka hamootaa jala galtutti,
inni ija abbootii murtii ishee ni jaamsa;
kun yoo isa ta'uu baate, egaa eenyu ree?

- 25 “Barri jireenya koo nama fiigu caalaa ariifata;
utuu gammachuu tokko illee hin argin
darba.
- 26 Inni akkuma bidiruu dhallaadduu irraa hojje-
tamee,
akkuma risaa waa butachuuf gad barrisuu
ariifata.
- 27 Yoo ani, ‘Guungummii koo nan dhiisa;
nyaara guuruus dhiisee nan seeqa’ jedhe,
- 28 ani amma iyyuu dhiphina koo hunda nan
sodaadha;
akka ati akka nama balleessaa hin qabneetti
na hin hedne nan beekaatii.
- 29 Erga yakkamaa ta’uun koo beekamee,
ani maaliifin akkasumaan dadhaba ree?
- 30 Utuma ani saamunaadhaan dhiqadhee
handoodeedhaanis harka koo qulqulleef-
fadhe iyyuu,
- 31 ati hamma uffanni koos na balfutti,
boolla keessa na dhidhimsita.
- 32 “Akka ani isaa deebisuu fi mana murtiittis wal
falminuuf,
inni akka koo nama foonii miti.
- 33 Utuu namni nu lamaan irra harka kaa’u,
kan gidduu keenyattis araara buusu tokko
jiraatee,
- 34 utuu Waaqni ulee isaa narraa kaasee
silaa naasisuun isaa na hin sodaachisu ture.
- 35 Silaa ani utuun isa hin sodaatin nan dubbad-
han ture;
haalan amma keessa jiruun garuu hin
danda’u.

10

- 1 “Ani jireenya koo akka malee jibbeera;
kanaafuu caalchisee nan guunguma;
hadhaa’ummaa lubbuu kootiinis nan dub-
badha.
- 2 Waaqaanis akkana nan jedha:
Ati maaliin akka na himattu natti himi malee
natti hin murin.
- 3 Hojii jal’ootaa gammachuudhaan fudhattee
ana immoo yommuu cunqursitu,
hojii harka keetiis yommuu tuffattu sitti
tolaa?
- 4 Ati ija foonii qabdaa?
Akka namni ilaaluttis ni ilaaltaa?
- 5 Barri kee akka bara namaatii?
Yookaan waggioonni kee akka waggoota na-
maatii?
- 6 Yoos ati maaliif balleessaa koo barbaaddee
cubbuu koo qoratta?
- 7 Ta’us ati akka ani yakka hin qabnee fi
akka namni harka keetii na baasu tokko
iyyuu hin jirre ni beekta.
- 8 “Harki kee tolchee na uume.
Ati amma deebitee na balleessitaa?
- 9 Akka supheetti na tolchuu kee yaadadhu.
Ati amma gara biyyootti na deebiftaa?
- 10 Ati akka aannanii na hin dhangalaafnee?
Akka baaduus na hin itichinee?
- 11 Ati gogaa fi foon natti uffifte;
lafee fi ribuudhaanis walitti hodhitee na
tolchite.
- 12 Ati jireenya naa kennitee gaarummaa natti
argisiifte;
kunuunsi kees hafuura koo naa eege.

- 13 “Ati garuu waan kana hunda garaatti qabatte;
anis akka wanni kun yaada kee keessa jiru
nan beeka.
- 14 Ati yoo ani cubbuu hojjedhe na argita;
balleessaa koos utuu hin adabin bira hin
dabartu.
- 15 Yoo ani yakka hojjedhe, anaaf wayyoo!
Ani yoo nama balleessaa hin qabne ta’ee illee,
mataa koo ol qabachuu hin danda’u;
ani salphina uffadhee
dhiphina keessa seeneeraatii.
- 16 Yoo ani mataa ol qabadhe ati akka leenca waa
adamsuu na adamsita;
humna kee sodaachisaa sanas ammumaa
amma natti argisiifta.
- 17 Ati dhuga baatota haaraa natti fiddee
dheekkamsa kee natti dabalta;
loltuus natti fidda.
- 18 “Eгаа ati maaliif gadameessa keessaa na
baafte?
Utuu iji tokko iyyuu na hin argin utuun
du’ee.
- 19 Ani utuun dhalachuu baadhee
yookaan utuun akkuman dhaladheen
awwaalamee jiraadhee!
- 20 Barri koo gabaabaan dhumaа jira mitii?
Akka ani yeroo xinnoof gammaduuf narraa
deebi’i;
- 21 utuu ani lafa dhaqanii hin deebine,
biyya dimimmisaa fi dukkana limixii hin
dhaqin dura,
- 22 gara biyya dimimmisaa’aa akka dukkanaa,
biyya gaaddidduu du’aatiin guutame,

kan ifni iyyuu akkuma dukkanaa ta'ee hin dhaqin, narraa deebi'i."

11

Zoofaari

¹ Zoofaari Naa'imaatichi akkana jedhee deebise:

² "Dubbiwwan kunneen hundi deebii argachuu hin qabanii?

Dubbii baay'isuun qajeelaa nama godhaa?

³ Of jajuun kee afaan nama qabachiisaa?

Yommuu ati qoostu namni si ifatu hin jiruu?

⁴ Ati Waaqaan, 'Barsiisni koo qulqulluu dha; ani fuula kee duratti hir'ina hin qabu' jetta.

⁵ Maaloo utuu Waaqni sitti dubbatee, utuu afaan isaas sitti saaqqatee

⁶ icciitii ogummaa siif ibsee ani akkamin hawwa! Ogummaan dhugaan bifa lama qabaatii.

Kanaafuu Waaqni cubbuu kee muraasa akka siif irraanfate beeki.

⁷ "Icciitii Waaqaa qorattee bira ga'uu yookaan yaada Waaqa Waan Hunda Danda'uu qorattee bira ga'uu dandeessaa?

⁸ Isaan samiiwwan caalaa ol fagaatu; ati maal gochuu dandeessa?

Qilee awwaalaa caalaas gad fagaatu; ati maal beekuu dandeessa?

⁹ Safarri isaa lafa caalaa dheerata; galaana caalaa bal'ata.

¹⁰ "Yoo inni dhufee mana hidhaatti si galche,

- yoo waldaa murtiis walitti qabe eenyutu isa
dhowwuu danda'a?
- 11 Dhugumaan inni sobdoota ni beeka;
inni yommuu jal'ina argutti hin qalbeef-
fatuu?
- 12 Yoo harreen diidaa nama ta'ee dhalate malee
gowwaan ogeessa ta'uu hin danda'u.
- 13 "Ta'us yoo ati yaada kee gara isaatti deebiftee
harka kees gara isaatti diriirsite,
- 14 cubbuu harka kee keessa jiru yoo of irraa
fageessite,
akka wanni hamaanis dunkaana kee keessa
hin jiraanne yoo goote,
- 15 ati qaanii tokko malee fuula kee ol qabachuu
dandeessa;
sodaa tokko malees jabaattee dhaabatta.
- 16 Ati dhugumaan rakkina kee ni irraanfatta;
akkuma lolaa darbeettis ni lakkoofa.
- 17 Jireenyi kee aduu saafaa caalaa ifa;
dukkanni isaas akkuma barii ganamaa ta'a.
- 18 Waan abdiin jiruuf ati hin sodaattu;
naannoo kee ni ilaalta; nagaadhaanis ni
boqotta.
- 19 Ati ni rafta; namni tokko iyyuu si hin so-
daachisu;
namoonni baay'eenis fuula kee barbaadu.
- 20 Iji hamootaa ni dadhaba;
karaan ittiin baqatanis isaan jalaa bada;
abdiin isaaniis du'a qofa."

12

Iyyoob

- ¹ Iyyoob akkana jedhee deebise:
² “Nama jechuun dhugumaan isin;
 ogummaan isin wajjin duuti!
³ Garuu anis akkuma keessan sammuum qaba;
 ani isinii gad miti.
 Namni waan akkanaa hin beekne eenyu?
- ⁴ “Ani nama Waaqa waammatee deebii argate
 ta’u illee,
 michoota koo biratti nama kolfaa ta’eera.
 Ani utuun nama qajeelaa hir’ina hin qabne
 ta’ee jiruu nama kolfaa ta’eera.
- ⁵ Warri itti tole rakkinatti qoosu;
 nama kufuuf miilli isaa mucucaateenis kun
 hiree isaati jedhu.
- ⁶ Dunkaanni saamtotaa hin jeeqamu;
 warri Waaqa isaanii harkatti baatanii
 jooran,
 warri Waaqa dheekkamsiisan nagaan ji-
 raatu.
- ⁷ “Mee horii gaafadhu; isaan si barsiisu;
 yookaan simbirroota samii gaafadhu; isaan
 sitti himu;
- ⁸ yookaan lafatti dubbadhu; inni si barsiisa;
 yookaan qurxummiiwwan galaanaa sitti haa
 himan.
- ⁹ Akka harki WAAQAYYOO waan kana hojjete,
 isaan kanneen hunda keessaa eenyutu hin
 beekne?
- ¹⁰ Lubbuun uumama hundaa,
 hafuurri nama hundaas harka isaa keessa
 jira.
- ¹¹ Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu,

- gurris dubbii dhaga'ee addaan hin baasuu?
- 12 Ogummaan jaarsolii biratti,
hubannaanis warra umuriin dheerate biratti
argama mitii?
- 13 “Ogummaa fi humni kan Waaqaa ti;
gorsii fi hubannaanis kan isaa ti.
- 14 Waan inni diigu eenyu iyyuu deebisee ijaaruu
hin danda'u;
nama inni hidhe eenyu iyyuu hiikuu hin
danda'u.
- 15 Yoo inni bishaan dhowwate, hongeeu bu'a;
yoo inni gad dhiise immoo biyya balleessa.
- 16 Jabinnii fi ogummaan kan isaa ti;
namni gowwoomfamuu fi inni gowwoomsus
kanuma isaa ti.
- 17 Inni gorsitoota qullaa deemsisa;
abbootii murtiis gowwoota godha.
- 18 Inni mootota irraa hidhaa hiikee,
mudhii isaaniitti sabbata hidha.
- 19 Luboota qullaa deemsisa;
jajjabeeyyiis ni gaggaragalcha.
- 20 Gorsitoota amanamoo afaan qabachiisa;
hubannaa jaarsoliis irraa fuudha.
- 21 Warra kabajamootti salphina fida;
warra jajjaboo immoo hidhata hiikachiisa.
- 22 Inni icciitii dukkanaa keessaa ifatti baasa;
dukkana limixiis ifatti geeddara.
- 23 Inni saboota ni guddisa; ni balleessas;
saboota ni baay'isa; ni bittinneessas.
- 24 Bulchitoota addunyaa hubannaa malee ham-
bisa;

gammoojjii daandii hin qabne keessas isaan
joorsa.

- ²⁵ Isaan dukkana ifa hin qabne keessa qaqqaban-
naadhaan deemu;
inni akka isaan akkuma nama machaa'eetti
gatantaranis ni godha.

13

- ¹ “Waan kana hunda iji koo argeera;
gurri koos dhaga'ee hubateera.
- ² Waan isin beektan anis beeka;
ani isinii gad miti.
- ³ Ani garuu Waaqa Waan Hunda Danda'utti nan
dubbaddha;
waa'ee dhimma koos Waaqatti falmuu nan
barbaada.
- ⁴ Isin garuu sobaan nama faaltu;
hundi keessan abbootii qorichaa
kanneen faayidaa hin qabnee dha!
- ⁵ Isin yoo cal jettan maal qaba!
Wanni sun ogummaa isiniif ta'a.
- ⁶ Amma falmii koo dhaga'aa;
kadhannaa afaan kootiis dhaggeeffadhaa.
- ⁷ Isin jal'inaan Waaqaaf dubbattuu?
Gowwoomsaadhaanis isaaf odeessituu?
- ⁸ Isaaf ni loogduu?
Waaqaafis ni falmituu?
- ⁹ Yoo inni isin qore wanni gaariin isin irraa
argamaa?
Isin akka nama gowwoomsitan, isa gow-
woomsuu dandeessuu?
- ¹⁰ Yoo isin dhoksaadhaan loogii hojjetan,
inni dhugumaan isinitti dheekkama.

- 11 Surraan isaa isin hin sodaachisuu?
Sodaachisuun isaa isinitti hin dhaga'amu?
- 12 Fakkeenyi keessan fakkeenya daaraa ti;
da'oon keessanis da'oo suphee ti.
- 13 “Akka ani dubbadhuuf isin cal jedhaa;
ergasii wanni barbaade natti haa dhufu.
- 14 Ani maaliifin foon koo ilkaan kootiin,
lubbuu koos harka kootiin qabadha?
- 15 Yoo inni na ajjeese iyyuu ani isa nan abdadha;
waa'ee dhimma kootii illee fuula isaa duratti
nan falmadha.
- 16 Kun fayyina koo ni ta'a; warri Waaqatti hin
bulle
fuula isaa duratti dhi'aachuu hin
danda'aniitii!
- 17 Dubbii koo qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa;
waan ani jedhus gurri keessan haa dhaga'u.
- 18 Kunoo ani himata koo qopheeffadheera;
akka inni murtii qajeelaa naa kennus nan
beeka.
- 19 Namni na himatu jiraa?
Yoo jiraate, ani nan cal'isa; nan du'as.
- 20 “Yaa Waaqayyo, ati wantoota kanneen lamaan
naa kenni malee
ani fuula kee duraa hin dhokadhu.
- 21 Harka kee narraa fageessi;
sodaachisni kees na hin rifachiisiin.
- 22 Ergasii na waami; anis nan owwaadha;
yookaan nan dubbadha; ati immoo deebii
naa kennita.
- 23 Ani balleessaa fi cubbuu hammamin hojjedhe?
Yakka kootii fi cubbuu koo na beeksisi.
- 24 Ati maaliif fuula kee dhokfattee

- akka diinaatti na ilaalta?
 25 Baala qilleensi harcaase ni ciccirtaa?
 Habaqii gogaa ni ariitaa?
 26 Ati waan ittiin na hadheessitu natti barreessi-
 taatii;
 cubbuu dargaggummaa kootiis na
 dhaalchifta.
 27 Miilla koo jirma gidduu galchita;
 faana miilla kootiitti mallattoo gootee
 karaa koo hunda xiyyeeffatee duukaa bu-
 uta.
 28 “Namnis akkuma waan bososeetti,
 akkuma wayyaa biliin nyaateetti ni dhuma.

14

- 1 “Nama dubartoota irraa dhalate,
 barri isaa gabaabaa fi kan rakkinaan guu-
 tamee dha.
 2 Inni akkuma daraaraa ni biqila; ni coollagas;
 akkuma gaaddidduu ariifatee darba malee
 hin turu.
 3 Iji kee nama akkasii xiyyeeffatee ilaalaa?
 Ati murtiif fuula kee duratti isa fiddaa?
 4 Eenyutu waan xuraa’aa keessaa waan qulqul-
 laa’aa baasuu danda’a?
 Namni tokko iyyuu hin danda’u!
 5 Barri jireenya namaa murtaa’aa dha;
 baay’inni ji’oota isaas si bira jira;
 daangaa inni darbuu hin dandeenye
 daangessiteefii jirta.
 6 Hamma inni akka hojjetaa tokkootti bara isaa
 raawwatutti,
 fuula kee isa irraa deebifadhu; isas dhiisi.

- 7 “Mukni illee abdii qaba:
 Yoo murame deebi’ee ni lata;
 dameen isaa haaraanis hin gogu.
- 8 Yoo gufuun isaa lafa keessatti dulloomee
 gufuun isaa biyyoo keessatti tortore iyyuu,
 9 foolii bishaaniitiin lata;
 akka biqiltuuttis damee ni baafata.
- 10 Namni garuu du’ee awwaalama;
 lubbuun isaa keessaa baati; innis hin jiraatu.
- 11 Akkuma bishaan galaanaa gogu
 yookaan lagnis dhume gogu sana,
 12 namnis akkasuma ni ciisa; hin ka’us;
 hamma samiiwwan darbanittis hin
 dammaqu
 yookaan hirribaa hin ka’u.
- 13 “Maaloo utuu awwaala keessa na dhoksitee
 hamma dheekkamsi kee darbutti na hagu-
 ugdee!
 Maaloo utuu beellama naa kennitee
 ergasii immoo na yaadattee!
- 14 Namni tokko yoo du’e deebi’ee ni jiraataa?
 Ani hamma haaromfamni koo dhufutti,
 bara rakkoo koo hunda obsaan nan eeg-
 gadha.
- 15 Ati na waamta; anis si jalaa nan owwaadha;
 hojii harka keetiis ni hawwita.
- 16 Yeroo sana ati tarkaanfii koo ni lakkoofa;
 cubbuu koo garuu hin to’attu.
- 17 Yakki koo korojootti naqamee chaappeffama;
 ati cubbuu koo ni haguugda.

- 18 “Garuu akkuma tulluun lolaadhaan dhiqamee jigu,
 kattaanis iddoo isaatii buqqa’u sana,
 19 akkuma bishaan dhagaa nyaatee haphisu,
 akkuma lolaan biyyoo dhiqu sana,
 atis akkasuma abdi namaa ni balleessita.
 20 Ati bara baraan isa ni mootaa; innis ni bada;
 bifa isaa ni geeddarta; of irraas isa fageessita.
 21 Yoo ilmaan isaa ulfina argatan inni hin beeku;
 yoo isaan salphatanis hin argu.
 22 Dhukkuba dhagna isaa qofatu isatti dhaga’ama;
 inni mataa isaa qofaaf boo’a.”

15

Eliifaaz

- 1 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise:
 2 “Namni ogeessi tokko dubbii faayidaa hin qabneen deebii kennaa?
 Yookaan bubbee ba’a biiftuutiin garaa isaa guutataa?
 3 Inni dubbii faayidaa hin qabneen,
 haasaa bu’aa hin qabneenis ni falmaa?
 4 Ati garuu Waaqa sodaachuu ni tuffatta;
 Waaqa kadhachuu illee nama dhowwita.
 5 Cubbuun kee afaan kee ni barsiifti;
 atis afaan jal’ootaa filatta.
 6 Afaanuma keetu sitti mura malee afaan koo miti;
 arrabuma keetu ragaa sitti ta’a.
 7 “Situ nama hunda dura dhalatee?”

- Yookaan situ tulluuwwan dura argamee?
 8 Ati dhoksa Waaqaa dhageesseertaa?
 Ogummaas ofuma keetiif dhuunfattaa?
 9 Wanni ati beektu kan nu hin beekne maali?
 Hubannaan ati qabdu kan nu hin qabne
 maali?
 10 Namoonni arrii baasanii fi kanneen jaaran,
 warri abbaa kee iyyuu caalaa dullooman nu
 gidduu jiru.
 11 Gorsii Waaqaa kan nama jajjabeessu,
 dubbiiin suutaan sitti himame sun si hanqa-
 tee?
 12 Yaadni kee maaliif si fudhatee bada?
 Ijas maaliif babaafaa?
 13 Wannii akka ati Waaqatti aartu,
 akka dubbiiin akkasiis afaan keetii ba’u
 godhe maali?
- 14 “Akka qulqulluu ta’uuf namni maali?
 Yookaan akka qajeeltota ta’aniif warri
 dubartoota irraa dhalatan maali?
 15 Yoo Waaqni qulqulloota isaa illee amanuu
 baatee
 samiiwwan iyyuu fuula isaa duratti qulqul-
 luu ta’uu baatan,
 16 yoos sanyiin namaa inni hamaa fi xuraa’aan,
 kan akkuma bishaaniitti cubbuu dhugu sun
 hammam hammasii gad haa ta’u ree!
- 17 “Na dhaggeeffadhu; ani siifan ibsaa;
 waanan arges sitti nan hima;
 18 waan namoonni ogeeyyiin
 waan abbootii isaanii irraa dhaga’an
 keessaa tokko illee utuu hin dhoksin

- odeessan sana nan dubbadha;
 19 biyyattiin abbootii isaanii qofaaf kennamte;
 alagaan tokko iyyuu isaan gidduu hin jiraanne.
- 20 Namni dabaan bara jireenya isaa guutuu,
 gara jabeessis bara isaaf qoodame guutuu ni rakkata.
- 21 Sagaleen sodaachisaan gurra isaatti ni iyya;
 utuma inni nagaan jiraatuus saamtonni tasuma itti dhufu.
- 22 Inni akka deebi'ee dukkana keessaa ba'u hin amanu;
 goraadeetu isa eeggata.
- 23 Inni waan nyaatamu barbaacha asii fi achi jooa;
 akka guyyaan dukkanaa dhi'aates ni beeka.
- 24 Dhiphinaa fi gaddi isa sodaachisu;
 akkuma mootii lolaaf qophaa'eettis isatti cimu;
- 25 inni harka isaa Waaqatti ol fudhatee
 Waaqa Waan Hunda Danda'us tuffateera;
- 26 gaachana yabbuu fi jabaa qabatee
 isaan mormuuf mata jabinaan ba'eera.
- 27 "Yoo fuulli isaa coomaan haguugamee
 mudhiin isaa foon baasee iita'e iyyuu,
 28 inni magaalaa'wan barbadaa'an keessa,
 manneen namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,
 kanneen diigamanii tuulamuu ga'an keessa jiraata.
- 29 Inni si'achi hin sooromu; qabeenyi isaas hin jiraatu;
 yookaan qabeenyi isaa lafa irra hin turu.

- 30 Inni dukkana jalaa hin ba’u;
arrabni ibiddaa damee isaa ni gogsa;
hafuurri afaan Waaqaatii ba’us isa fudhata.
- 31 Inni sababii beenyaa tokko illee hin arganneef,
waan faayidaa hin qabne amanachuudhaan
of hin gowwoomsin.
- 32 Inni utuu yeroon isaa hin ga’in ni coollaga;
dameen isaas hin lalisu.
- 33 Inni akka muka wayinii iji isaa utuu hin
bilchaatin irraa funaanamee,
akka ejersa daraaraa isaa of irraa harcaasee
ni ta’a.
- 34 Gareen warra Waaqaaf hin bullee ni maseena;
ibiddis dunkaana warra matta’aa jaallatanii
ni guba.
- 35 Isaan rakkina ulfaa’anii hammina dhalan;
garaan isaaniis jal’ina yaada.”

16

Iyyoob

- ¹ Iyyoobis akkana jedhee deebise:
- ² “Ani waan akkanaa baay’ee dhaga’eera;
hundi keessan jajjabeessitoota nama
dhiphistanii dha!
- ³ Haasaan faayidaa hin qabne kun hin dhumuu?
Wanni akka ati oduu dheeressituuf si tut-
tuqu maali?
- ⁴ Utuu isin iddoo koo jiraattanii
silaa ani akkuma keessan kana nan dub-
badha ture;
dubbii mi’ooftuu dubbachuudhaanis
mataa koo isinitti nan raasan ture.
- ⁵ Ani afaan kootiin isin jajjabeessee

gorsi arraba kootiis qabbana isinii kenna ture.

- 6 “Yoo ani dubbadhe dhukkubni koo natti hin wayyaa’u;
cal jedhus na hin dhiisu.
- 7 Yaa Waaqi, ati dhugumaan na dadhabsiifteerta;
warra mana koo jiru hundas balleessiteerta.
- 8 Ati na kokotteessite; kunis ragaa natti ta’e;
akka malee huqqachuun koos ifatti ba’ee na saaxile.
- 9 Waaqni dheekkamsa isaatiin rukutee na ciccire;
ilkaan isaa natti qarate;
diinni koo ija isaa natti babaase.
- 10 Namoonni natti qoosuuf afaan banatan;
tuffiidhaan maddii koo kabalan;
tokko ta’anii natti ka’an.
- 11 Waaqnis dabarsee hamootatti na kenne;
harka jal’ootaa keessas na buuse.
- 12 Ani nagaan jiraachaan ture; inni garuu na burkuteesse;
morma na qabee na caccabse.
Xiyyeeffannaa isaas na godhate;
- 13 loltoonni isaa warri xiyyaan lolan na marsu.
- Inni gara laafina malee kalee koo waraane
hadhooftuu koo illee lafatti gad jigse.
- 14 Inni ammumaa amma na caccabsa;
akkuma loltuu tokkootti natti fiiga.
- 15 “Ani gogaa kootti uffata gaddaa hodhadheera;
gaanfa koos biyyoo keessatti awwaaleera.
- 16 Fuulli koo boo’ichaan diimateera;
dukkanni limixiinis ija koo irra bu’eera.

- 17 Ta'us harki koo yakka tokko illee hin hojjenne;
kadhannaan koos qulqulluu dha.
- 18 “Yaa lafa, ati dhiiga koo hin dhoksin;
akka iyyi koo iddoo boqonnaa argatus hin
godhin!
- 19 Amma iyyuu dhuga ba'aan koo samii irra jira;
abukaattoon koos ol gubbaa jira.
- 20 Michoonni koo na tuffatu;
iji koos imimmaan gara Waaqaatti facaasa;
- 21 akkuma namni michuu isaatiif kadhatu sana
utuu namni Waaqa kadhatu namaaf jiraa-
tee!
- 22 “Waggoota xinnoo booddee,
ani gara deemanii deebi'uun hin jirre nan
deema.

17

- 1 Hafuurri koo dadhabeera;
barri koo gabaabbateera;
awwaallis naa qopheeffameera.
- 2 Dhugumaan qoostonni na marsaniiru;
iji koos hojii isaanii isa hamaa sana hubatee
ilaala.
- 3 “Yaa Waaqi, qabsiisa naa ta'i;
si malee eenyutu wabii naa ta'a?
- 4 Akka isaan waa hin hubanneef ati sammuu
isaanii cufteerta;
kanaafuu ati akka isaan mo'atan hin gootu.
- 5 Yoo namni tokko faayidaa argachuuf
michuu isaa maqaa balleesse, iji ijoollee isaa
ni jaama.

- 6 “Waaqni nama hunda biratti nama kolfaa,
nama namni fuula isaatti tufu na godheera.
- 7 Iji koo sababii gaddaatiif arguu dhabe;
dhagni koo guutuunis akkuma gaaddidduu
ti.
- 8 Qajeeltonni waan kanaan ni rifatu;
namni balleessaa hin qabnes warra
Waaqatti hin bulle irratti ka’a.
- 9 Qajeelaan garuu karaa isaatti cima;
warri harki isaanii qulqulluu ta’es
jabaachaa deemu.
- 10 “Hundi keessan garuu mee deebi’aa yaalaa!
Ani isin keessaa nama ogeessa tokko illee hin
argadhu.
- 11 Barri koo darbeera; karoorri koo fasha-
laa’eera;
hawwiin garaa koos akkasuma ta’eera.
- 12 Namoonni kunneen halkan guyyaatti geed-
daraniiru;
utuma dukkana arganuus, ‘Ifni dhi’aateera’
jedhu.
- 13 Yoo manni ani abdadhu awwaala qofa ta’e,
yoo ani dukkana keessatti siree koo afadhe,
- 14 yoo ani boolla qileetiin, ‘Ati abbaa koo ti;’
raammoodhaan immoo, ‘Ati haadha koo ti;’
yookaan ‘Obboleettii koo ti’ jedhe,
- 15 egaa abdiin koo eessa jira?
Eenyutus abdii tokko illee naa arga?
- 16 Inni na wajjin awwaala bu’aa?
Nus walumaan biyyoo seennaa?”

18

Bildaad

- ¹ Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:
² “Isin haasaa kana yoom fixxu?
 Mee qalbeeffadhaa; ergasii dubbachuu dan-
 deenya.
- ³ Nu maaliif akka looniitti hedamna?
 Maaliifis fuula kee duratti akka gowwaatti
 ilaalamna?
- ⁴ Ati kan aariidhaan of ciccirtu,
 lafti sababii keetiif duwwaatti haftii?
 Yookaan kattaan iddoo isaatii ni
 buqqifamaa?
- ⁵ “Ibsaan nama hamaa ni dhaama;
 arrabni ibidda isaa ifa hin kennu.
- ⁶ Ifni dunkaana isaa keessaa ni dukkanaa’a;
 ibsaan isa bira jirus ni dhaama.
- ⁷ Jabinni tarkaanfii isaa ni dadhaba;
 malli isaas isuma kuffisa.
- ⁸ Miilli isaa kiyyoo keessa isa buusa;
 inni boolla kiyyeeffame irra ni joora.
- ⁹ Kiyyoon kottee isaa qaba;
 futtaasaanis jabeessee isa qaba.
- ¹⁰ Lafa irra funyoon isaaf dhokfameera;
 karaa isaa irras kiyyoon kaa’ameera.
- ¹¹ Naasuun karaa hundaan isa sodaachisa;
 faana isaa bu’ees isa ari’a.
- ¹² Badiisni afaan itti banateera;
 balaanis qophaa’ee jiguu isaa eeggata.
- ¹³ Gogaan isaa dhukkubaan nyaatamee dhuma;
 ilmi du’aa hangaftichi harkaa fi miilla isaa
 nyaata.
- ¹⁴ Inni dunkaana abdate keessaa buqqifamee

- gara mootii sodaatti geeffama.
- 15 Waan kan isaa hin ta'inis dunkaana isaa keessa jiraata;
dinyiin boba'us iddoo inni jiraatu irra faf-
faca'a.
- 16 Jalaan hiddi isaa ni goga;
irraan immoo dameen isaa ni coollaga.
- 17 Yaadannoon isaa lafa irraa ni bada;
maqaan isaas lafa irraa ni dhabama.
- 18 Inni ifa keessaa gara dukkanaatti darbatama;
addunyaa irraas ni dhabama.
- 19 Inni saba isaa gidduutti ijoollee yookaan sanyii,
biyya duraan jiraate keessatti hambaa hin qabaatu.
- 20 Namoonni dhi'aa waa'ee isaa dhaga'anii rifatu;
warri ba'aas sodaadhaan guutamu.
- 21 Iddoon jireenya nama hamaa, dhugumaan akkana ta'a;
iddoon nama Waaqa hin beeknees kanuma ta'a."

19

Iyyoob

- 1 Iyyoobis akkana jedhee deebise:
- 2 "Isin hamma yoomiitti na dhiphistanii dubbiiin na cabsitu?
- 3 Amma si'a kudhan na arrabsitaniirtu;
qaanii malees na miitaniirtu.
- 4 Yoo ani dhugumaan karaa irraa gorie jiraadhe,
dogoggorri koo anuma wajjin jiraata.
- 5 Yoo isin dhugumaan anaa olitti of guddiftanii

- na miidhuuf salphina kootti fayyadamtan,
 6 akka Waaqni na miidhee
 kiyyoo isaa illee natti xaxe beekaa.
- 7 “‘Ani miidhameera!’ jedhee iyyadhu illee
 deebii hin argadhu;
 sagalee ol fudhadhee gargaarsaaf iyyus
 murtiin qajeelaan hin jiru.
- 8 Akka ani hin dabarreef inni karaa koo cufeera;
 daandii koottis dukkana haguugeera.
- 9 Ulfina koo narraa mulqeera;
 mataa koo irraas gonfoo fuudheera.
- 10 Inni hamma ani badutti gama hundaan na
 diiga;
 abdii koo illee akkuma mukaa buqqisa.
- 11 Dheekkamsi isaa natti boba’a;
 akkuma diina isaattis na heda.
- 12 Loltoonni isaa humnaan dhufanii
 naannoo kootti da’annaa ijaarratan;
 dunkaana koos ni marsan.
- 13 “Inni obboloota koo narraa fageesseera;
 michoonni koos keessummaa natti ta’an.
- 14 Firoonni koo na dhiisaniiru;
 michuuwwan koos na dagataniiru.
- 15 Keessumoonni mana koo jiranii fi
 xomboreewwan koo akka alagaatti na
 ilaalan;
 akka nama ormaattis na hedan.
- 16 Hojjetaa koo nan waama;
 afaan kootiinis isa nan kadhadha;
 inni garuu na jalaa hin owwaatu.
- 17 Hafuurri koo niitii kootti illee jibbisiisaa dha;
 ani obboloota koottis xiraa’aa dha.

- 18 Ijoolleen xixinnoon iyyuu na tuffatu;
yommuu ani ka'us natti qoosu.
- 19 Michoonni koo kanneen walitti dhi'aannu
hundi na balfan;
warri ani jaalladhus natti garagalan.
- 20 Ani gogaa fi lafeedha malee homaa miti;
gogaan ilkaanii gofti naaf hafeen jalaa ba'e.
- 21 "Garaa naa laafaa, yaa michoota koo garaa naa
laafaa;
harki Waaqaa na dha'eeraatii.
- 22 Isin maaliif akkuma Waaqni na ari'u sana na
ariitu?
Amma illee foon koo isin hin geenyee?
- 23 "Maaloo utuu dubbiin koo barreeffamee jiraate!
Utuu kitaaba keessatti barreeffamee!
- 24 Utuu sibiilaan kattaa irratti barreeffamee
yookaan bara baraan dhagaa irratti qirix-
amee jiraatee!
- 25 Ani akka furiin koo jiraataa ta'e,
akka inni dhuma irratti lafa irra dhaabatus
nan beeka.
- 26 Erga gogaan koo badee booddee,
ani amma iyyuu foon kootiin Waaqa nan
arga;
- 27 ani mataan koo isa nan arga;
utuu nama biraa hin ta'in anuu ija kootiin
isa nan arga.
Onneen koo akkam na keessatti gaggabdi!
- 28 "Yoo isin, 'Sababii hiddi rakkina sanaa isa
keessa jiruuf

- nu akkamitti isa ariina?’ jettan,
 29 sababii dheekkamsi goraadeedhaan adaba-
 muu fiduuf
 isin mataan keessan goraadee sodaachuu
 qabdu;
 kunis akka isin akka murtiin jiru beek-
 taniif.”

20

Zoofaari

- 1 Zoofaari Naa’imaatichi akkana jedhee deebise:
 2 “Waan ani akka malee jeeqameef,
 yaadni koo akka ani deebii kennu na
 kakaasa.
 3 Ani dheekkamsa na qaanessu dhaga’aan jira;
 qalbiin koos akka ani deebii kennu na
 kakaasa.
 4 “Ati erga namni lafa irra kaa’amee bara duriitii
 jalqabee
 wannii kun akkam akka ture ni beekta mitii?
 5 Burraaquun jal’ootaa yeroo gabaabaaf tura;
 gammachuun warra Waaqaaf hin bullees
 akkuma liphsoo ijaa ti.
 6 Of tuulummaan isaa samiiwwan ga’ee
 mataan isaa duumessawwan tuqus,
 7 inni akkuma awwaaraa bara baraan bada;
 warri duraan isa arganis, ‘Inni eessa jira?’
 jedhu.
 8 Inni akkuma abjuu fiigee bada; deebi’ees hin
 argamu;
 akkuma mul’ata halkaniis dafee dhabama.
 9 Iji isaa argee ture deebi’ee isa hin argu;

- iddoon isaas si'achi isa hin ilaalu.
- 10 Ijoolleen isaa hiyyeeyyiif beenyaa baasu;
harki isaas qabeenya inni saame deebisee
kennuu qaba.
- 11 Jabinni dargaggummaa kan lafee isaa keessa
guute sun,
isa wajjin biyyoo keessa ciisa.
- 12 “Hamminni afaan isaa keessatti mi'aawee
inni arraba isaa jala dhokfatu iyyuu,
- 13 inni afaanii baafatee gatuu jibbee
afaanuma ofii isaa keessa turfatu iyyuu,
- 14 nyaanni isaa garaa isaa keessatti dhangag-
gaa'a;
isa keessattis hadhaa bofaa ta'a.
- 15 Inni qabeenya liqimse sana ni tufa;
Waaqnis akka garaan isaa waan sana did-
digu ni godha.
- 16 Inni summii bofaa xuuxa;
arrabni buutiis isa ajjeesa.
- 17 Inni laga yaa'u,
burqaa dammaatii fi dhadhaa hin argu.
- 18 Inni waan itti dadhabe utuu hin nyaatin
deebisa;
bu'aa daldala isaa irraa argatettis hin gam-
madu.
- 19 Inni hiyyeeyyii hacuucee harka duwwaa ham-
biseeraatii;
mana ofii hin ijaarinis humnaan fudhateera.
- 20 “Hawwii isaa hamaa sana irraa boqonnaa hin
argatu;
inni qabeenya isaatiin of oolchuu hin
danda'u.

- 21 Wanni inni nyaatu tokko iyyuu hin hafuuf;
badhaadhummaan isaas itti fufee hin jiraatu.
- 22 Utuma inni waan hunda qabuu rakkinni isatti dhufa;
dhiphinni cimaanis isa qabata.
- 23 Yeroo inni garaa isaa guutatutti,
Waaqni dheekkamsa isaa sodaachisaa sana itti erga;
dha'icha isaa illee itti roobsa.
- 24 Inni mi'a lolaa sibiilaa baqatu illee,
xiyya naasiitu isa waraana.
- 25 Dudga isaa keessaa xiyya,
tiruu isaa keessaa immoo fiixee calaqqisu buqqisa.
- Sodaan guddaan isa qabata;
26 dukkanni limixiinis riphee qabeenya isaa eeggata.
- Ibiddi namni tokko iyyuu hin afarsin gubee isa fixa;
waan dunkaana isaa keessatti hafes ni barbadeessa.
- 27 Samiiwwan balleessaa isaa saaxilu;
laftis isatti kaati.
- 28 Guyyaa dheekkamsa Waaqaatti lolaan mana isaa,
bishaan yaa'us mi'a isaa fudhatee deema.
- 29 Carraan Waaqni cubbamootaaf kennu,
dhaalli Waaqni isaaniif qoodes kanuma.”

21

Iyyoob

- 1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
2 “Dubbi koo qalbeeffadhaa dhaggeeffadhaa;

- kun waan isin ittiin na jajjabeessitan haa ta'u.
- ³ Yeroo ani dubbadhu naa obsaa;
erga ani dubbadhee booddee isin natti qoosuu dandeessu.
- ⁴ “Dhugumaan kan ani komadhu namaa?
Ani maaliif obsa hin dhabne ree?
- ⁵ Na ilaalaatii dinqisiifadhaa; harka keessanis afaan keessan irra kaa'adhaa.
- ⁶ Ani yommuu waan kana yaadu nan sodaadha; hollannaanis na qabata.
- ⁷ Hamoonni maaliif itti fufanii lubbuun jiraatu?
Maaliif dulloomanii humnas argachaa deemu?
- ⁸ Ijoolleen isaanii naannoo isaaniitti,
sanyiin isaaniis fuula isaanii duratti jabaatanii dhaabatu.
- ⁹ Manni isaanii nagaa dha; waan sodaatu illee hin qabu;
uleen Waaqaas isaan hin tuqxu.
- ¹⁰ Kormi isaanii dhalchuu hin dadhabu;
saawwan isaanii ni dhalu; hin gatatanis.
- ¹¹ Isaan ijoollee isaanii akkuma bushaayeetti bobbaasu;
daa'imman isaanii immoo ni burraaqu.
- ¹² Dibbee fi kiraaraan sirbu;
sagalee ululleetiinis ni gammadu.
- ¹³ Isaan bara isaanii badhaadhummaadhaan fixatu;
nagaadhaanis ni awwaalamu.
- ¹⁴ Ta'u illee isaan Waaqaan akkana jedhu; 'Nu dhiisi!
Nu karaa kee beekuuf fedhii hin qabnu.

- 15 Akka nu isa tajaajilluuf Waaqni waan Hunda
Danda'u eenyu?
Nu isa kadhannee maal arganna?'
- 16 Badhaadhummaan isaanii garuu isaan harka
hin jiru;
kanaafuu ani gorsa hamootaa irraa nan
fagaadha.
- 17 "Garuu ibsaan hamootaa yoom iyyuu ni dhaa-
maa?
Balaan yoom iyyuu isaanitti dhufaa?
Waaqnis dheekkamsa isaatiin badiisa
isaanitti fidaa?
- 18 Isaan akkuma cidii fuula qilleensaa duraa ti;
akkuma habaqqii bubbeen hamaan fudhatee
deemuu ti.
- 19 Isin, 'Waaqni balleessaa nama tokkoo ilmaan
isaatiif kuusa' jettu.
Akka inni waan kana beekuuf Waaqni
namichuma mataa isaatiif
gatii isaa haa kennu!
- 20 Iji isaa badiisa isaa haa argu;
inni xoofoo dheekkamsa Waaqa Waan
Hunda Danda'uu haa dhugu.
- 21 Inni yeroo ji'i isaaf qoodame dhumutti,
waa'ee maatii isaa kan dhiisee biraa deemu
sanaa
dhimma maalii qabaata?
- 22 "Namni tokko iyyuu Waaqa beekumsa barsi-
isuu danda'aa?
Waaqni ol aantotatti iyyuu ni muraatii.
- 23 Namni tokko utuma itti tolee nagaan jiraatuu,
utuma humna guutuu qabuu,

- 24 utuma dhagni isaa gabbatee jiruu, utuma lafeen isaa dhukaan guutamee jiruu ni du'a.
- 25 Namni biraa immoo utuu gammachuu tokko illee hin argin, jireenya hadhaa'aa jiraachaa du'a.
- 26 Isaan biyyoo keessa wal bira ciciisu; lachan isaaniittuu raammoon ni tuuta'a.
- 27 "Ani yaada keessanii fi mala isin ittiin na miidhuu barbaaddan nan beeka.
- 28 Isin, 'Manni namicha guddaa, dunkaanni namoonni hamoon keessa jiraatan amma eessa jira?' jettu.
- 29 Isin namoota karaa deeman hin gaafannee? Waan isaan jedhanis hin qalbeeffannee?
- 30 Akka namni hamaan guyyaa balaa oolfamu, akka inni guyyaa dheekkamsaa illee baraaramu hin qalbeeffannee?
- 31 Namni fuuluma isaa dura dhaabatee hojii isaa itti himu eenyu? Namni gatii waan inni hojjetee baasuuf eenyu?
- 32 Inni gara awwaalaatti geeffama; awwaalli isaas ni eegama.
- 33 Biyyoon sulula keessaa isatti mi'aawa; namoonni hundi isa duukaa bu'u; namoonni akka malee baay'eenis fuula isaa dura deemu.
- 34 "Yoos isin akkamiin waan faayidaa hin qabneen na jajjabeessuu dandeessu ree?

Deebiin keessanis soba qofa!”

22

Eliifaaz

- 1 Eliifaaz Teemaanichi akkana jedhee deebise:
- 2 “Namni Waaqa fayyaduu danda’aa?
Namni ogeessi iyyuu maal isa fayyada?
- 3 Yoo ati nama qajeelaa taate wanni kun Waaqa
Waan Hunda Danda’uuf
gammachuu maalii kenna?
Yoo karaan kee hir’ina qabaachuu baates
inni bu’aa maalii argata?
- 4 “Wanni Waaqni sitti dheekkamee murtiitti si
dhi’eessuuf
waan ati isa sodaattuufii?
- 5 Hamminni kee guddaa dha mitii?
Cubbuun kees dhuma hin qabu mitii?
- 6 Ati sababii malee obboloota kee irraa qabdii
fudhatteerta;
namoota irraa uffata baafttee qullaa isaan
hambifteerta.
- 7 Warra dadhaban bishaan hin obaafne;
kanneen beela’anis nyaata dhowwatteerta;
- 8 namni humna qabu biyya qabaata;
kan ulfina qabus keessa jiraata.
- 9 Ati dubartoota dhirsooni irraa du’an harka
duwwaa gad dhiifte;
irree ijoollee abbaa hin qabnees ni cabsite.
- 10 Kanaafuu kiyoon si marseera;
sodaan tasaas si qabateera.
- 11 Akka ati hin argineef ifni kee dukkanaa’eera;
lolaan bishaaniis sirra garagala.

- 12 “Waaqni samii keessa ol fagoo jiraata mitii?
Inni urjiiwwan ol fagoo jiran illee hammam
akka ol fagaatan of jalatti gad ilaala!
- 13 Ati garuu akkana jetta; ‘Waaqni maal beeka?
Inni dukkana akkasii keessatti murtii ken-
naa?’
- 14 Yommuu inni bantii samii irra deemu,
akka inni nu hin argineef duumessi gobbuun
isa haguuga.’
- 15 Ati daandii durii
kan namoonni hamoon irra deeman duukaa
buutaa?’
- 16 Isaan utuu yeroon isaanii hin ga’in fudhata-
man;
hundeen isaanis lolaadhaan haxaa’ame.
- 17 Isaanis Waaqaan, ‘Nu dhiisi! Waaqni Waan
Hunda Danda’u
maal nu gochuu danda’a?’ jedhan.
- 18 Garuu kan mana isaanii waan gaariin guute
isuma;
kanaafuu ani gorsa hamootaa irraa nan
fagaadha.
- 19 Qajeelonnis badiisa isaanii arganii ni gam-
madu;
warri balleessaa hin qabnes akkana jedhanii
isaanitti qoosu;
- 20 ‘Dhugumaan amajaajonni keenya
balleeffamaniiru;
qabeenya isaaniis ibiddi barbadeesseera.’
- 21 “Waaqaan walii gali; isa wajjinis nagaan
jiraadhu;
haala kanaanis wanni gaariin siif dhufa.
- 22 Afaan isaatii qajeelfama fudhadhu;

- dubbii isaa illee garaatti qabadhu.
- 23 Yoo gara Waaqa Waan Hunda Danda'uutti deebite,
ati ni haaromfamta;
yoo dunkaana kee keessaa hammina balleessitee
- 24 warqee kee biyyoo keessa buufte,
yoo warqee Oofirii immoo dhagaa keessatti gatte,
- 25 yoos Waaqni Waan Hunda Danda'u warqee,
meetii filatamaas siif ta'a.
- 26 Ati yeroo sanatti Waaqa Waan Hunda Danda'utti ni gammadda;
fuula kees gara Waaqaatti ol qabatta.
- 27 Ati isa kadhata; inni si dhaga'a;
ati immoo wareega kee ni baafatta.
- 28 Wannii ati murteessite ni ta'a;
ifnis karaa kee irratti ni ifa.
- 29 Yeroo namoonni gad qabamanitti ati immoo,
'Ol isaan qabi!' jetta;
innis warra gad qabaman ni baraara.
- 30 Inni nama balleessaa qabu illee ni oolcha;
ati qulqullummaa harka keetiitiin furamta."

23

Iyyoob

- 1 Iyyoob akkana jedhee deebise:
- 2 "Har'a iyyuu guungummiin koo hadhaa'aa dha;
yoo ani akkam aade iyyuu harki isaa natti ulfaateera.
- 3 Ani utuun iddoo itti isa argadhu beekke,
utuun iddoo inni jiraatu illee dhaquu danda'ee!

- 4 Silaa dhimma koo fuula isaa duratti
dhi'eeffadhee
afaan koo falmiin guuttadha ture.
- 5 Waan inni naa deebisu nan beekan ture;
waan inni naan jedhus nan hubadhan ture.
- 6 Inni humna isaa guddaa sanaan anaan mor-
maa?
Lakki, na dhaggeeffata malee.
- 7 Namni qajeelaan achuma fuula isaa duratti
dhimma isaa ni dhi'eeffata;
anis isa natti muru jalaa bara baraan nan
ba'a.
- 8 "Garuu yoo ani gara ba'a biiftuu deeme, inni
achi hin jiru;
ani yoo gara dhi'aa dhages achitti isa hin
argadhu.
- 9 Yommuu inni kaabatti hojii irra jirutti ani isa
hin argu;
yommuu inni gara kibbaatti deebi'uttis
ani hamma libsuu ijaa isa arguu hin
danda'u.
- 10 Inni garuu karaa ani ba'u ni beeka;
yommuu inni na qoruttis ani akka warqee
ta'ee nan mul'adha.
- 11 Miilli koo tarkaanfii isaatti dhi'aatee duukaa
bu'eera;
ani utuun irraa hin gorin karaa isaa eegeera.
- 12 Ani ajaja afaan isaa irraa hin fagaanne;
nyaata guyyaa guyyaa caalaas dubbii afaan
isaa nan jaalladha.
- 13 "Inni garuu of danda'ee kophaa isaa dhaabata;
kan isaan mormuu danda'u eenyu?

Inni waanuma jaallatu hojjeta.

- 14 Inni waan natti mure ni raawwata;
amma illee karoora akkanaa hedduu yaada
isaa keessaa qaba.
- 15 Wannani ani fuula isaa duratti na'uuufis kanuma;
ani yommuun waan kana hunda yaadutti isa
nan sodaadha.
- 16 Waaqni garaa koo ni raase;
Waaqni Waan Hunda Danda'u na so-
daachise.
- 17 Haa ta'u malee dukkanni,
dukkanni limixiin fuula koo haguugu iyyuu
na hin barbadeessine.

24

- 1 “Waaqni Waan Hunda Danda'u sun maaliif
yeroo murtii hin murteessine?
Warri isa beekan maaliif akkasumaan guyy-
oota isaa hin argine?”
- 2 Namoonni dhagaa daarii ni dhiibu;
bushaayee hataniis ni bobbaasu.
- 3 Isaan harree ijoollee abbaa hin qabnee ooffa-
tanii deemu;
sangaa haadha hiyyeessaa qabdii fudhatu.
- 4 Rakkataa karaa irraa balleessu;
hiyyeeyyiin biyyaa hundis isaan jalaa
dhokatu.
- 5 Hiyyeeyyiin akkuma harree diidaa kan gam-
moojjii keessaa
nyaata barbaacha asii fi achi jooru;
gammoojjii sana keessaas ijoollee isaaniitiif
nyaata kenna.
- 6 Isaan dirree irratti okaa walitti qabatu;

- iddoo dhaabaa wayinii nama hamaa irraas
garmii funaannatu.
- 7 Uffata dhabanii halkan qullaa bulu;
waan dhaamocha keessatti uffatan tokko
illee hin qaban.
- 8 Isaan bokkaa tulluutiin tortoraniiru;
waan itti da'atan illee dhabanii kattaa ham-
matu.
- 9 Mucaan abbaa hin qabne harma irraa bu-
tameera;
daa'imni hiyyeessaa qabdii kennameera.
- 10 Isaan uffata dhabanii qullaa deemu;
bissii baatu; garuu ni beela'u.
- 11 Isaan dhagaa gidduutti zayitii ejersaa baasu;
wayinii cuunfu; garuu ni dheebotu.
- 12 Aaduun warra du'uutti jirani magaalaa
keessaa ni dhaga'ama;
lubbuun warra madaa'aniis gargaarsa bar-
baacha iyyiti.
Waaqni garuu balleessaa tokko iyyuu
isaanitti hin lakkaa'u.
- 13 “Warri ifatti fincilan kanneen daandii isaa hin
beekne
yookaan daandii ifaa irra hin jiraanne jiru.
- 14 Yommuu aduun dhiitu, namni nama ajjeesu ni
ka'a;
innis hiyyeeyyii fi rakkattoota ni ajjeesa;
halkan immoo akkuma hattuu ta'a.
- 15 Iji ejjaan dimimmisa eeggata;
innis, 'Iji na argu hin jirtu' jedha;
fuula isaas ni dhokfata.
- 16 Namoonni dukkana keessa mana cabsanii
seenu;
guyyaa garuu ofitti cufanii oolu;

- isaan ifa hin beekan.
- 17 Hunda isaaniitiif, dukkanni guddaan barii
isaanii ti;
isaan sodaa dukkana guddaatti michoomu.
- 18 “Ta’us isaan hoomacha bishaan gubbaa ti;
akka namni tokko iyyuu gara iddoo dhaabaa
wayinii hin dhaqneef,
goodni lafa isaanii abaarameera.
- 19 Akkuma ho’ii fi hoongeen cabbii baqee xuuxee
fixu,
awwaalli namoota cubbuu hojjetan ni bu-
tata.
- 20 Gadameessi isaan irraanfata;
raammoonnis itti duuddee isaan nyaatti;
namoonni hamoon akkuma mukaa ni caccabu;
si’achis hin yaadataman.
- 21 Isaan dubartii dhabduu ni saamu;
haadha hiyyeessaatiif illee garaa hin laafan.
- 22 Waaqni garuu humna isaatiin jajjaboota alatti
harkisa;
isaan ol ka’u; garuu wabii jireenyaa hin
qaban.
- 23 Inni akka isaan waan nagaan jiraatan se’aniif
ittuma dhiisuu danda’a;
iji isaa garuu karaa isaanii ni to’ata.
- 24 Isaan yeroo xinnoof mataa ol qabatu; ergasii
immoo ni badu;
gad deebifamaniis akkuma warra kaanii
walitti qabamu;
akkuma mataa midhaaniis ni muramu.
- 25 “Yoo kun akkas ta’uu baate

eenyutu sobduu na godhee dubbii koo
busheessa?”

25

Bildaad

- ¹ Bildaad Shuhaahichi akkana jedhee deebise:
- ² “Mootummaa fi sodaatamuun kan Waaqaa ti;
inni samiiwwan ol fagoo keessatti nagaa
buusa.
- ³ Loltoonni isaa lakkaa’amuu danda’uu?
Ifni isaa eenyu irratti utuu hin ba’in hafa?
- ⁴ Yoos namni akkamitti fuula Waaqaa duratti
qajeelaa ta’uu danda’a ree?
Namni dubartii irraa dhalate akkamitti
qulqulluu ta’uu danda’a?
- ⁵ Yoo ji’i illee fuula isaa duratti hin ifne,
yoo urjiiwwanis ija isaa duratti qulqulluu
ta’uu baatan,
- ⁶ namni raammoo foonii ta’e,
ilmi namaa kan raammoo ta’e sun hammam
kanaa gad haa ta’u ree!”

26

Iyyoob

- ¹ Iyyoob akkana jedhee deebise:
- ² “Ati nama humna hin qabne hammam gar-
gaarte!
Irree laafes hammam jajjabeessite!
- ³ Nama ogummaa hin qabneef gorsa akkamii
kennite!
Beekumsa guddaa akkamiis argisiifte!
- ⁴ Akka ati dubbii kana dubbattuuf eenyutu si
gargaare?

Hafuura eenyuutu afaan kee keessaa dubbate?

- 5 “Warri du’an, warri bishaanii gadiitii fi kanneen bishaan keessa jiraatan hundii ni hollatu.
- 6 Duuti fuula Waaqaa duratti qullaa jira; badiisnis waan isa dhoksu hin qabu.
- 7 Waaqni iddoo duwwaa irra samii kaabaa diriirsa; lafas iddoo duwwaa irratti rarraasa.
- 8 Inni duumessa isaatiin bishaanota hidhee qaba; duumessi sunis bishaanota jalatti hin dho’u.
- 9 Inni duumessoota isaa itti uffisuudhaan fuula ji’aa ni haguuga.
- 10 Inni fuula bishaanotaa irratti, ifaa fi dukkana gidduu daarii dhaabe.
- 11 Utubaawwan samii ni hollatu; dheekkamsa isaatiinis ni rifatu.
- 12 Inni humna isaatiin galaana ni raasa; ogummaa isaatiinis Ra’aabin ni ciccira.
- 13 Hafuura baafatuun samiiwwan qulqulleesse; harki isaas bofa shawwisaa waraane.
- 14 Wantoonni kunneen hojii isaa keessaa qarqaruma qofa; hasaasni nu waa’ee isaa dhageenyu hammam xinnaa dha!
Yoos kakawwee humna isaa eenyuutu hubachuu danda’a ree?”

27

- 1 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe:
- 2 “Dhugaa Waaqa jiraataa murtii qajeelaa na dhowwate,

- Waaqa Waan Hunda Danda’u kan lubbuu
 koo hadheesse sanaa,
³ hamma lubbuun na keessa jirtutti,
 hamma hafuurri Waaqaa funyaan koo
 keessa jirutti,
⁴ afaan koo hammina hin dubbatu;
 arrabni koos nama hin gowwoomsu.
⁵ Isin qajeeltota jechuu, Waaqni ana irraa haa
 fagaatu;
 ani hamman du’utti amanamummaa koo
 hin dhiisu.
⁶ Qajeelummaa koo jabeessee nan qabadha;
 gadis hin dhiisu;
 bara jireenya kootii guutuu qalbiin koo na
 hin komattu.
- ⁷ “Diinni koo akka nama hamaa, mormituun koo
 akka nama jal’aa haa ta’u!
⁸ Yommuu Waaqni lubbuu isaa isa irraa fudhatee
 isa balleessutti,
 namni Waaqaaf hin bulle abdi maalii qaba?
⁹ Yeroo rakkinni isatti dhufutti,
 Waaqni iyya isaa ni dhaga’aa?
¹⁰ Inni Waaqa Waan Hunda Danda’utti ni gam-
 madaa?
 Yeroo hundas Waaqa waammataa?
- ¹¹ “Ani waa’ee harka Waaqaa isin nan barsiisa;
 waan Waaqa Waan Hunda Danda’u bira
 jirus isin hin dhoksu.
¹² Hundi keessan waan kana argitaniirtu;
 yoos haasaan faayidaa hin qabne kun maali?
¹³ “Carraan Waaqni nama hamaaf qoode,

dhaalli namni jal'aan Waaqa Waan Hunda
Danda'u irraa argatu kana:

- 14 Ijoolleen isaa akka malee baay'atan iyyuu
goraadeetu isaan eeggata;
sanyiin isaas waan nyaatee quufu hin
qabaatu.
- 15 Hambaa isaa dha'ichatu awwaala;
niitonna isaaniis hin boo'aniif.
- 16 Inni meetii akkuma biyyootti tuullatee
uffata immoo akkuma supheetti kuufatu
illee,
- 17 waan inni kuufate nama qajeelaatu uffata;
meetii isaa illee nama balleessaa hin qab-
netu gooddata.
- 18 Manni inni ijaaru akkuma mana dholdholee ti;
akkuma daasii eegduun ijaaru ti.
- 19 Inni utuma qabeenya qabuu dhaqee ciisa;
garuu itti hin deebi'u;
yeroo inni ija banatutti, qabeenyi isaa hundi
hin jiru.
- 20 Sodaan akkuma lolaa isa irra garagala;
bubbeen hamaan immoo halkaniin isa fud-
hatee sokka.
- 21 Bubbeen ba'a biiftuu isa fudhata;
innis hin argamu; bubbeen sunis lafa inni
jiru irraa isa haxaa'a.
- 22 Inni humna bubblee jalaa ba'uuf jedhee
baqata;
bubbeen sunis gara laafina tokko malee itti
of darbata.
- 23 Harka isaa dhadha'ee itti qoosa;
afuufees iddoo isaatii isa balleessa.”

28

- 1 Dhugumaan iddoon meetiin keessaa qotamu,
lafti warqeen itti baafamee qulqulleeffamu
jira.
- 2 Sibiilli lafa keessaa baafama;
sibiilli diimaan immoo dhagaa albuudaa
irraa baqfama.
- 3 Namni hamma dhuma dukkanaatti deema;
moggaa akka malee fagoo dhagees,
dukkana hamaa keessa dhagaa albuudaa
barbaada.
- 4 Inni lafa namoonni jiraatan irraa fagaatee
iddoo miilli namaa ejjetee hin beeknetti
boolla qota;
namoota irraa fagaatee ni rarra'a; asii fi
achis ni raafama.
- 5 Lafa irraa garuu nyaatatu argama;
jala isheetiin immoo akka waan ibidda taa-
teetti geeddaramti;
- 6 dhagaan isaa burqaa sanpeerii ti;
biyyoon isaas warqee qaba.
- 7 Allaattiin tokko iyyuu karaa dhokfame sana hin
beeku;
iji culullees karaa sana hin argine.
- 8 Bineensonni sodaachisoon irra hin ejjenne;
leencis karaa sana hin darbine.
- 9 Harki namaa dhagaa jabaa cabsa;
hundee tulluuwwanii immoo ni gaggara-
galcha.
- 10 Inni kattaa keessaan karaa baasa;
iji isaas waan gatii guddaa hunda arga.
- 11 Madda lageenii ni sakatta'a;
waan dhokfames ifatti ni baasa.

- 12 Ogummaan garuu eessaa argamti?
Hubannaanis eessa jiraata?
- 13 Namni gatii isaa hin beeku;
inni biyya jiraattotaa keessatti hin argamu.
- 14 Tujubni, “Inni na keessa hin jiru” jedha;
galaannis, “Inni na bira hin jiru” jedha.
- 15 Warqeen qulqulluun isa bituu hin danda’u;
gatiin isaas meetiidhaan hin madaalamu.
- 16 Warqee Oofiiriitti, dhagaa gatii guddaa sar-
dooniksiitti
yookaan sanpeeriitti hin tilmaamamu.
- 17 Warqee fi dhagaan akka bilillee calaqqisu ittiin
hin qixxaatu;
inni faaya warqee qulqulluutiin hin geed-
daramu.
- 18 Elellaanii fi dooqni akka waan gatii qabaniitti
hin hedaman;
gatiin ogummaa lula diimaa caala.
- 19 Tophaaziyooniin Itoophiyaa itti qixxaatu;
warqee qulqulluudhaanis bitamuu hin
danda’u.
- 20 Yoos ogummaan eessaa dhufti ree?
Hubannaanis eessa jiraatti?
- 21 Isheen ija uumama hundaa jalaa dhokatteerti;
simbirroota samii jalaas baddeerti.
- 22 Badiisnii fi Duuti, “Nu oduu ishee qofa
gurra keenyaan dhageenye” jedhu.
- 23 Waaqa qofatu daandii gara ishee geessu huba-
tee,
lafa inni jiraatus beeka;
- 24 inni handaara lafaa ni ilaala;
waan samii jala jiru hunda ni argaati.

- 25 Inni yommuu bubbeedhaaf humna kennee
 bishaanota safaretti,
 26 yommuu bokkaadhaaf seera dhaabee
 bakakkaaf immoo daandii baasetti,
 27 inni ogummaa ilaalee madaale;
 jabeessee dhaabee ishee qorate.
 28 Ergasii ilmaan namaatiin,
 “Gooftaa sodaachuun ogummaa;
 waan hamaa irraa fagaachuunis hubannaa
 dha” jedhe.

29

- 1 Iyyoob haasaa isaa itti fufee akkana jedhe:
 2 “Ani ji’oota darban, bara Waaqni na eege sana
 akkamin hawwa ture,
 3 yeroo ibsaan isaa mataa koo irratti ife, anis ifa
 isaatiin
 dukkana keessa darbee yeroon deeme,
 4 yeroo ani nama jabaa ture,
 yeroo michummaan Waaqaa mana koo eeb-
 bise,
 5 yeroo Waaqni Waan Hunda Danda’u na wajjin
 ture,
 yeroo ijoolleen koo naannoo koo turan,
 6 yeroo daandiin koo dhadhaadhaan jiifame,
 yeroo kattaanis laga zayitii ejersaa naaf
 yaase.
 7 “Yeroo ani gara karra magaalatti gad ba’ee
 oobdii sabaa keessa barcuma koo irra taa’e,
 8 dargaggeeyyiin na arganii karaa irraa goru;
 maanguddoonnis ka’anii dhaabatu ture;
 9 hangafoonni sabaa dubbii afaanitti qabatanii
 harka isaanii afaan irra kaa’atu ture;

- 10 sagaleen namoota bebeekamoo hin dhaga'amu ture; arrabni isaaniis laagaa isaaniitti ni maxxana ture.
- 11 Namni na dhaga'u kam iyyuu na jaja; kanneen na arganis na galateeffatu ture;
- 12 ani hiyyeessa gargaarsa barbaachaaf boo'u, nama abbaa hin qabne kan namni isa gargaaru tokko iyyuu hin jirre fureeraatii.
- 13 Namni du'uu ga'e na eebbiseera; ani akka garaan haadha hiyyeessaa gammachuun ililchus godheera.
- 14 Qajeelummaa akka uffata kootti uffadheera; murtiin qajeelaan immoo uffata koo fi marata mataa koo ture.
- 15 Ani nama jaameef ija, okkolaaf immoo miilla ta'een ture.
- 16 Ani rakkataadhaaf abbaan ture; nama ormaatiif illee nan falman ture.
- 17 Qarriffaa nama hamaa nan cabse; waan inni qabates afaan isaatii buuseera.
- 18 "Ani akkana jedheen yaadee ture; 'Manuma koo keessattin du'a; barri jireenya kootiis akkuma cirrachaa baay'ata.
- 19 Hiddi koo gad fagaatee bishaan qaqqaba; fixeensis halkan guutuu dameewwan koo irra bula.
- 20 Ulfinni koo na keessatti haaraa ta'ee jiraata; iddaanis harka koo keessatti haaromfama.'
- 21 "Namoonna cal'isanii gorsa koo eeggachaa abdiidhaan na dhaggeeffatu.

- 22 Erga ani dubbadhee booddee isaan deebi'anii hin dubbanne;
dubbiin koos akka gaariitti gurra isaanii seena ture.
- 23 Isaan akkuma nama bokkaa eeggatuutti na eeggatan;
dubbii koos akkuma bokkaa arfaasaa dhugan.
- 24 Yeroo ani isaaniif seequtti isaan hin amanne;
ifni fuula koos isaaniif waan guddaa ture.
- 25 Ani karaa isaaniif filee akka hangafa isaaniitti nan taa'e;
akka mootii loltoota isaa gidduu jiraatuutti nan jiraadhe;
ani akka nama warra boo'an jajjabeessuus ta'e.

30

- 1 “Amma garuu warri umuriidhaan naa gadii,
kanneen ani abbootii isaanii saroota hoolota koo tiksitu wajjin iyyuu madaaluu tuffadhe, kunoo natti qoosu.
- 2 Warra humna dhaban,
jabinni irree isaanii maal na fayyada?
- 3 Isaan rakkinnaa fi beelaan laafan;
lafa gogaa keessa,
gammoojjii namni keessa hin jiraanne keessa halkaniin jooran.
- 4 Daggala keessaa biqiltuu soogiddaa funaan-natan;
nyaanni isaaniis hidda mukaa kan hin mi'oofne ture.
- 5 Isaan namoota gidduudhaa ari'aman;

namoonnis akkuma waan hattuutti iyyani-
itti itti iyyan.

- ⁶ Isaan akka laga gogaa keessa,
kattaa gidduu fi boolla lafaa keessa ji-
raataniif dirqamaman.
- ⁷ Bosona keessatti ni halaaku;
daggala keessattis walitti tuuta'u.
- ⁸ Isaan gowwoota maqaa hin qabne,
kanneen biyyaa ari'aman turan.
- ⁹ "Amma ilmaan isaanii sirba natti baafatan;
ani isaan gidduutti waan kolfaa ta'eera.
- ¹⁰ Isaan xireeffatanii narraa fagaatan;
fuula kootti tufuu irraas duubatti hin
deebi'an.
- ¹¹ Sababii Waaqni iddaa koo laafisee gad na
deebiseef,
isaan fuula koo duratti luugama baafatan.
- ¹² Karaa mirga kootiin addaggeewwan ka'aniiru;
miilla kootiif kiyoo kaa'aniiru;
biyyoos akka dallaa natti naannessan.
- ¹³ Isaan karaa koo natti cufu;
na galaafachuufis ni milkaa'u;
namni isaan dhowwu tokko iyyuu hin jiru.
- ¹⁴ Akkuma nama qaawwa bal'aan dhufuutti,
ona diigamaa keessa gangalachaa natti
dhufu.
- ¹⁵ Sodaan na liqimseera; ulfinni koo akkuma
waan
bubbeedhaan fudhatamuutti narraa fud-
hatameera;
badhaadhummaan koos akkuma duumessaa
bada.

- 16 “Amma lubbuun koo na keessatti dhumteerti;
barri rakkinaas na qabateera.
- 17 Halkan keessa lafeen koo ni waraanama;
dhukkubbiin na nyaatus natti hin furu.
- 18 Waaqni humna jabaadhaan uffata koo
qabeera;
akkuma morma wayyaa kootti hudhee na
qabeera.
- 19 Inni darbatee dhoqqee keessa na buusa;
anis akkuma biyyoo fi daaraa ta’eera.
- 20 “Yaa Waaqi, ani sitti nan iyyadha; ati garuu
deebii naa hin kennitu;
ani nan dhaabadha; ati garuu cal’istee na
ilaalta.
- 21 Ati gara jabinaan natti garagalta;
irree kee jabaadhaanis na dhoofta.
- 22 Ol na buttee fuula bubbee dura na oofta;
bubbee hamaa keessas asii fi achi na aata.
- 23 Ani akka ati gara du’aatti,
gara mana warra lubbuun jiraatan hundaaf
ramadameetti
na geessitu nan beeka.
- 24 “Dhuguma iyyuu yeroo inni rakkatee gar-
gaarsa barbaachaaf iyyutti,
namni harka isaa isa irra kaa’u tokko iyyuu
hin jiru.
- 25 Ani warra rakkina keessa jiraniif hin boonyee?
Lubbuun koos hiyyeeyyiif hin gaddinee?
- 26 Garuu utuu ani waan gaarii abdadhuu, wanni
hamaan natti dhufe;

- utuu ani ifa eeggadhuus, dukkanni natti dhufe.
- 27 Keessi koo jeeqamaa jira; gonkumaa hin qabbanooofne;
barri gidiraas natti dhufeera.
- 28 Ani jajjabina dhabee asii fi achi deemee nan boo'a;
waldaa keessa dhaabadhees gargaarsaaf nan iyya.
- 29 Ani obboleessa waangoon,
michuu urunguus ta'eera.
- 30 Gogaan koo gurraacha'ee qolli irraa ka'eera;
dhagni koos ho'aan boba'eera.
- 31 Baganaan koo boo'ichaaf, ululleen koo immoo sagalee iyyaatiif qopheeffameera.

31

- 1 "Ani ija koo wajjin kakuu galeera;
yoos ani akkamiin hawwiidhaan gara durbaa ilaala ree?
- 2 Carraan namni Waaqa samii biraa qabu,
dhaalli inni Waaqa Waan Hunda Danda'u irraa argatu maali?
- 3 Hamootaaf badiisa,
warra jal'ina hojjetaniif immoo dha'icha mitii?
- 4 Inni karaa koo hin arguu?
Tarkaanfii koo hundas hin lakkaa'uu?
- 5 "Yoo ani karaa sobaa irra deemee
yookaan miilli koo gara gowwoomsaatti arifatee jiraate,
- 6 Waaqni madaalii dhugaatiin na haa madaalu;

- akka ani hir'ina hin qabne illee haa beeku;
 7 yoo tarkaanfiin koo karaa irraa goree,
   garaan koo waan iji koo argu duukaa bu'ee
   jiraate
   yookaan yoo harki koo xuraa'ee jiraate,
 8 waan ani facaafadhe namni biraa haa nyaatu;
   midhaan koos haa buqqifamu.
- 9 “Yoo garaan koo dubartiidhaan gowwoom-
   famee jiraate,
   yookaan yoo ani balbala ollaa koo jalatti
   riphée eeggadhe,
 10 niitiin koo midhaan nama biraa haa daaktu;
   namoonni biraas ishee wajjin haa ciisan.
- 11 Kun hammīna;
   kan abbaa murtiitiinis adabamuu qabuu
   dha.
 12 Kun ibidda hamma Barbadeessutti waa gubuu
   dha;
   midhaan ani qabu hundas gubee balleessa
   ture.
- 13 “Yoo ani yeroo isaan na himatanitti,
   tajaajiltoota koo dhiiraa fi dubartii
   murtii qajeelaa dhowwadhee jiraadhe,
 14 yeroo Waaqni ka'utti ani maalan godha?
   Yoo inni na gaafates ani maalan deebisa?
- 15 Isuma gadameessa keessatti na uume sanatu
   isaan uume mitii?
   Kan hunda keenya gadameessa keessatti
   tolches isuma mitii?
- 16 “Yoo ani waan hiyyeessaaf barbaachisu
   dhowwadhee jiraadhe,

- yookaan yoo ani akka iji haadha hiyyeessaa dadhabu godhee jiraadhe,
- 17 yoo ani buddeena koo utuu ilma abbaa hin qabneef hin qoodin kophaa koo nyaadhee jiraadhe,
- 18 ani garuu dargaggummaa kootii jalqabee akkuma abbaattin isa guddise; dhaloota kootii jalqabees haadha hiyyeessaa karaa argisiise.
- 19 Ani yoon utuu namni tokko wayyaa dhabee akka malee miidhamuu, yookaan rakkataa uffata of irraa hin qabne tokko argee
- 20 sababii ani rifeensa hoolota kootiin isa ho'iseef, yoo garaan isaa na hin eebbin,
- 21 yoo ani mana murtiitti fudhatama qaba jedhee ijoollee abbaa hin qabnetti harka koo ol kaasee jiraadhe,
- 22 irreen koo gatiittii koo irraa haa buqqa'u; irreen koo buusaa isaatti haa cabu.
- 23 Ani sababiin dha'icha Waaqaa sodaadhee fi sababiin surraa isaa kabajeef waan akkanaa hojjechuu hin dandeenye.
- 24 "Yoo ani warqee abdadhee yookaan warqee gulqulluudhaan, 'Ati irkoo koo ti' jedhee jiraadhe,
- 25 yoo ani qabeenya koo guddaatti, milkaa'ina harki koo argatetti gammadee jiraadhe,
- 26 yoo ani aduu iftu argee

- yookaan ji'a miidhaginaan deemu ilaalee kabajee,
- 27 akkasiinis garaan koo dhoksaan gowwoom-famee afaan koo harka koo dhungatee jiraate,
- 28 wanni kun cubbuu adabamuu qabuu dha; ani Waaqa samiitiif hin amanamne turetii.
- 29 "Yoo ani badiisa diina kootiitti gammadee yookaan rakkina isa irra ga'eef ililchee jiraadhe,
- 30 ani jireenya isaa abaaruudhaan akka afaan koo cubbuu hojjetu hin eeyyamne.
- 31 Yoo namoonni mana koo jiraatan, takkumaa, 'Eenyutu buddeena mana Iyyoob nyaatee hin quufin?' hin jedhin,
- 32 sababii manni koo karaa deemtuuf banaa tureef, keessummaan kam iyyuu ala hin bulu ture.
- 33 Yoo ani akkuma namoonni godhan sana balleessaa koo garaatti qabadhee cubbuu koos dhokfadhee jiraadhe,
- 34 ani waldaa guddaa sodaadhee yookaan tuffiin gosaa na naasisee, cal'isee gad ba'uu dhiiseeraa?
- 35 "Maaloo ani utuu nama na dhaga'uu argadhee! Ani mallattoo falmii koo nan mallatteessa; Waaqni Waan Hunda Danda'uu deebii naaf haa kennu; himataan koo dubbii isaa barreeffamaan haa dhi'eeffatu.

- 36 Dhugumaan ani gatiittii koo irratti waan kana nan baadha;
akka gonfoottis mataa irra nan kaa'adhan ture.
- 37 Tokkoo tokkoo tarkaanfii koo isatti nan hima;
akkuma ilma mootiittis isatti nan dhi'aadhan ture.
- 38 “Yoo lafti koo natti iyyitee
bo'oon ishee hundinuu imimmaaniin jiidhe,
- 39 yoo ani kaffaltii malee midhaan ishee nyaadhe,
yookaan akka hojjettoonni isaa lubbuu isaanii dhaban godhee jiraadhe,
- 40 qooda qamadii qoraattiin,
qooda garbuus aramaan itti haa biqilu.”
Dubbiin Iyyoob xumurame.

32

Eeliihuu

- ¹ Sababii Iyyoob nama qajeelaa of se'eef namoonni sadan kunneen deebii kennuufii dhiisan. ² Eliihuun ilmi Barakeel Buuzichi maatiin Raamii sun garuu sababii Iyyoob qooda Waaqaa qajeelaa of godheef akka malee itti aare. ³ Akkasumas sababii isaan Iyyoobitti muruu malee deebii hin qabaatiniif Eelihuun michoota Iyyoob sadanitti akka malee aare. ⁴ Eliihuun waan namoonni sun umuriidhaan isa caalaniif utuu dursee Iyyoobitti hin dubbatin ture. ⁵ Garuu yeroo akka namoonni sun sadan waan dubbatan dhaban argetti aariin isaa ittuma caale.
- ⁶ Kanaafuu Eliihuun ilmi Barakeel Buuzichaa sun akkana jedhe:

- “Ani umuriidhaan xinnaa dha;
 isin garuu jaarsolii dha;
 kanaafuu ani yaada koo isinitti himuu
 nan saalfadhe; nan sodaadhes.
- ⁷ Ani, ‘Umuriin ni dubbata;
 barri dheeraanis ogummaa barsiisa’ jedhee
 yaadeen ture.
- ⁸ Garuu hafuura nama keessa jiru,
 hafuura Waaqni Waan Hunda Danda’u itti
 baafatutu hubannaa kennaaf.
- ⁹ Ogeessi jaarsa qofa miti;
 kan waan qajeelaa hubatus, nama umurii
 dheeraa qofa miti.
- ¹⁰ “Kanaafuu ani akkana nan jedhaa na dhagge-
 effadhaa;
 anis waanan beeku isinitti nan hima.
- ¹¹ Ani yeroo isin dubbattan nan obse;
 yeroo isin jechoota filattanitti illee
 ani dubbii ogummaa kan isin dubbattan nan
 dhaggeeffadhe;
- ¹² ani qalbeeffadheen isin dhaga’e.
 Garuu isin keessaa namni tokko iyyuu akka inni
 dogoggore
 Iyyoobin hin amansiifne;
 namni tokko iyyuu falmii isaatiif deebii hin
 kennine.
- ¹³ Isin, ‘Nu ogummaa arganneerra;
 nama utuu hin ta’in, Waaqni isa irra haa
 aanu’ hin jedhinaa.
- ¹⁴ Iyyoob garuu dubbii isaatiin na hin tuqne;
 anis falmii keessaniin deebii isaaf hin kennu.
- ¹⁵ “Isaan abdii kutatanii waan jedhan dhaban;

- dubbiinis isaan harkaa badde.
- 16 Erga isaan cal'isanii,
erga isaan deebii kennan tokko illee dha-
banii achi dhadhaabatanii,
ani eeguun qabaa?
- 17 Ani deebii koo nan kenna;
waan beeku nan hima.
- 18 Dubbiin na keessa guuteeraatii;
hafuurri na keessa jirus na kakaasa;
- 19 garaan koo akkuma daadhii wayinii kan
qadaadamee,
akkuma qalqalloo daadhii wayinii haaraa
dho'uun ga'eetii.
- 20 Ani dubbadhee qabbaneeffachuun qaba;
afaan koo banadhees deebii kennuun qaba.
- 21 Ani nama wal hin caalchisu;
yookaan nama tokko iyyuu hin saadu.
- 22 Utuu ani nama saaduu beekke,
Umaan koo silaa dafee lafa irraa na
balleessa ture.

33

- 1 “Yaa Iyyoob amma garuu ati dubbii koo dhagge-
effadhu;
waan ani jedhu hundas dhaga'i.
- 2 Kunoo ani afaan koo nan banadha;
dubbiin koos fiixee arraba kootii irra jira.
- 3 Dubbiin koo garaa qajeelaa keessaa ba'a;
hidhiin koos waan ani beeku ifatti baasee
dubbata.
- 4 Hafuura Waaqaatu na uume;
hafuurri Waaqni Waan Hunda Danda'u
baafatus jireenya naa kenna.

- 5 Egaa yoo dandeesse deebii naa kenni;
qophaa'iitii fuula koo dura dhaabadhu.
- 6 Ani fuula Waaqaa duratti namuma akka keetii
ti;
anis biyyoo irraan hojjetame.
- 7 Ati na sodaattee hin raafamin;
harki koos sitti hin ulfaatin.
- 8 “Dhugumaan ati utuma ani dhaga'uu dubbateerta;
anis dubbii kee dhaga'eera.
- 9 Ati akkana jetta: 'Ani qulqulluu dha; cubbuu illee hin qabu;
ani balleessaa hin qabu; yakka illee hin hojjenne.
- 10 Waaqni garuu balleessaa narratti argeera;
akka diina isaattis na ilaaleera.
- 11 Miilla koo gudeelcha gidduu galchee hidha;
karaa koo hundas ni eega.'
- 12 “Garuu ani sitti nan hima; kana irratti ati qajeelaa miti;
Waaqni nama caalaa guddaadhaatii.
- 13 Ati maaliif akka waan inni dubbii namaatiif deebii hin kennineetti isatti guungumta?
- 14 Namni hubachuu baattu iyyuu,
Waaqni karaa tokkoonis, karaa biraatiinis ni dubbata.
- 15 Inni utuma isaan siree isaanii irra ciisanuu,
yeroo hirribni cimaan isaan qabutti,
abjuudhaan, mul'ata halkaniitiinis,
- 16 gurra isaaniitti ni dubbata;
of eeggachiisaanis isaan rifachiisa;

- 17 jal'ina irraa nama deebisuuf,
of jajuu irraas isa dhowwuuf,
- 18 lubbuu isaa boolla irraa,
jireenya isaas goraadeedhaan baduu irraa
oolchuudhaaf.
- 19 “Namni tokko dhiphina lafee isaa keessaa
kan gargar hin cinneen, siree dhiphinaa
irratti ni adabama ta’a;
- 20 kanaafuu jireenya isaa nyaata jibba;
lubbuun isaas nyaata filatamaa balfiti.
- 21 Foon isaa nyaatamee dhuma;
lafeen isaa kan duraan dhokatee ture sun
alatti yaa’a.
- 22 Lubbuun isaa gara boollaatti,
jireenya isaas ergamoota du’aatti dhi’aata.
- 23 Ta’us yoo kuma keessaa ergamaan Waaqayyoo
tokko
akka itti qajeelaa ta’an isaanitti himuuf,
ergamaan Waaqaa isaanii dhaabatee jiraate,
- 24 yoo namichaaf garaa laafee ‘Boolla bu’uu irraa
isa oolche;
ani furii isaaf argeen jira’ jedhe,
- 25 dhagni isaa akkuma dhagna daa’imaatti
haaromfama;
akka bara dargaggummaa isaattis ni deebi’a.
- 26 Inni Waaqaa ni kadhata; isa birattis fudhatama
argata;
fuula Waaqaa ni arga; ni ililchas;
Waaqnis gara qajeelummaa isaa kan duriitti
isa ni deebisa.
- 27 Ergasiis gara namootaa dhufee akkana jedha;
‘Ani cubbuu hojjedheera; waan qajeelaas
jal’iseera;

- garuu waan naa malu hin arganne.
- 28 Inni akka isheen boolla hin buuneef lubbuu koo fureera;
anis jiraadhee ifa nan arga.'
- 29 "Waaqni waan kana hunda yeroo lama, yeroo sadii iyyuu namaaf ni godha.
- 30 Kanas akka ifni jireenyaa isaaf ifuuf, lubbuu isaas boolla irraa deebisuuf godha.
- 31 "Yaa Iyyoob qalbeeffadhuutii na dhaggeeffadhu;
ati cal'isi; ani nan dubbadhaa.
- 32 Yoo waan jettu tokko illee qabaatte deebii naa kenni;
dubbadhu, ani akka ati qajeelaa taate mirka-neessuu nan barbaadaatii.
- 33 Yoo akkas ta'uu baate garuu na dhaggeeffadhu;
cal'isi, anis ogummaa sin barsiisaa."

34

- 1 Eliihuun akkana jedhe:
- 2 "Yaa ogeeyyii, dubbii koo dhaga'aa;
beektonnis na dhaggeeffadhaa.
- 3 Akkuma arrabni nyaata afaaniin qabu,
gurris dubbii calalaatii.
- 4 Waan qajeelaa ta'e ofii keenyaaf haa filannu;
waan gaariis tokkummaadhaan haa barannu.
- 5 "Iyyoob akkana jedha; 'Ani qajeelaa dha;

Waaqni garuu murtii qajeelaa narraa fudhate.

- ⁶ Ani utuman nama dhugaa ta'ee jiruu,
akka sobduuttin herregame;
ani yakka qabaachuu baadhu illee
xiyyi isaa madaa hin fayyineen na
madeesseera.'
- ⁷ Namni akka bishaaniitti tuffii dhugu,
kan akka Iyyoob eenyu?
- ⁸ Inni warra hammina hojjetu wajjin walii gala;
jal'oota wajjinis tokkummaa qabaata.
- ⁹ Inni, 'Waaqa gammachiisuu yaaluun,
namaaf faayidaa tokko iyyuu hin qabu' jedhaatii.
- ¹⁰ "Kanaafuu isin yaa hubattoota, na dhaga'aa.
Waan hamaa hojjechuun Waaqa irraa,
dogoggoruunis Waaqa Waan Hunda
Danda'u irraa haa fagaatu.
- ¹¹ Inni namaaf akkuma hojii isaatti gatii ni
kenna;
waan karaa isaatiif malus itti fida.
- ¹² Dhugumaan Waaqni hammina hin hojjetu;
Waaqni Waan Hunda Danda'u murtii qajeelaa
hin jal'isu.
- ¹³ Eenyutu lafa irratti isa muude?
Eenyutus addunyaa guutuu isatti kenne?
- ¹⁴ Utuu inni hafuura isaa deebisee fudhatee,
hafuura baafatu illee gara ofii isaatti deebifatee,
- ¹⁵ silaa sanyiin namaa hundi walumaan bada;
namnis biyyootti deebi'a ture.

- 16 “Ati yoo hubannaa qabaatte waan kana dhaga’i;
waan ani jedhus dhaggeeffadhu.
- 17 Namni murtii qajeelaa jibbu bulchuu danda’aa?
Atis isa qajeelaa fi humna qabeessa sanatti murtaa’?
- 18 Kan moototaan, ‘Isin faayidaa hin qabdan;’ jedhee
qondaaltotaanis, ‘Isin hamoo dha’ jedhu isa mitii?
- 19 Inni ilmaan moototaatiif illee hin looguu;
sooreyyii fi hiyyeeyyii wal hin caalchisu;
hundi isaanii hojii harka isaatii.
- 20 Isaan halkan walakkaa tasa du’u;
namoonni hollatanii dhumu;
jajjaboonnis utuma harki namaa isaan hin tuqin ni badu.
- 21 “Iji isaa karaa namootaa irra jira;
inni tarkaanfii isaanii hunda ni arga.
- 22 Iddoon warri waan hamaa hojjetan itti dhokatan,
dukkanni yookaan gaaddisni guddaan hin jiru.
- 23 Akka inni murtiidhaaf fuula isaa duratti dhi’aatuuf,
Waaqni nama kam iyyuu hin beellamu.
- 24 Inni gaaffii tokko malee namoota jajjaboo ni burkuteessa;
warra biraa immoo iddoo isaanii ni kaa’a.
- 25 Inni sababii hojii isaanii beekuuf,
halkan keessa isaan garagalcha; isaanis ni barbadaa’u.

- 26 Sababii jal'ina isaaniitiifis
 inni iddoo namni hundi argutti isaan adaba;
- 27 kunis waan isaan isa duukaa bu'uu irraa
 garagalanii
 karaa isaa hunda dhiisaniif.
- 28 Isaan akka inni iyya rakkattootaa dhaga'uuf,
 akka iyyi hiyyeeyyii fuula isaa duratti
 dhaga'amu godhaniiru.
- 29 Yoo inni cal'ise garuu, eenyutu isatti muruu
 danda'a?
 Yoo inni fuula isaa dhokfates eenyutu isa
 arguu danda'a?
- Ta'us inni namaa fi saba illee ni to'ata;
- 30 kunis akka namni Waaqaaf hin bulle
 mootii hin taanee fi akka isaan sabaaf kiyyoo
 hin keenyeefii dha.
- 31 "Namni tokko Waaqaan akkana jedha haa
 jennu;
 'Ani yakka hojjedheera; garuu itti hin
 deebi'u.
- 32 Waan ani arguu hin dandeenye na barsiisi;
 ani yoon dogoggora hojjedhee jiraadhe, lam-
 mata itti hin deebi'u.'
- 33 Waaqni sababii ati qalbii jijjiirrachuu didduuf
 akkuma yaada keetiitti gatii siif baasaa?
 Situ murteessuu qaba malee ana miti;
 kanaafuu ati waan beektu natti himi.
- 34 "Namoondi hubannaa qaban ni dubbatu;
 namoonni ogeeyyiin na dhaga'anis akkana
 jedhu;
- 35 'Iyyoob beekumsa malee dubbata;
 dubbiiin isaas hubannaa cimaa hin qabu.'

- 36 Iyyoob sababii akka nama hamaatti deebii
kenneef
maaloo utuu hamma dhumaatti qoramee
jiraatee!
- 37 Inni cubbuu isaa irratti fincila dabala;
tuffiidhaan gidduu keenyatti harka dha'a;
Waaqa irrattis waan baay'ee dubbata."

35

- 1 Eliihuunis itti fufee akkana jedhe:
- 2 "Ati waan kana qajeelaa seetaa?
Ati, 'Ani fuula Waaqaa duratti qajeelaa dha'
jetta.
- 3 Ati, 'Wanni kun faayidaa maalii naa qaba?
Ani cubbuu hojjechuu dhiisuudhaan maalin
argadha?' jettee gaafatta.
- 4 "Ani si'ii fi michoota kee kanneen si wajjin
jiraniif
deebii kennuu nan barbaada.
- 5 Ol jedhiitii samiiwwan ilaali;
duumessoota siin ol jiranis argi.
- 6 Ati yoo cubbuu hojjetee maal isa miita?
Cubbuun kees yoo baay'ate maal isa godha?
- 7 Ati yoo qajeelaa taate, maal isaaf kennita?
Yookaan inni harka kee irraa maal argata?
- 8 Hamminni kee nama akka keetii qofa miidha;
qajeelummaan kees ilmaan namaa qofa
fayyada.
- 9 "Waan cunqursaan itti hammaatteef namoonni
ni iyyu;

- irree humna qabeessaa jalaa ba'uufis gargaarsaaf wawwaatu.
- 10 Garuu namni tokko iyyuu akkana hin jedhu;
'Waaqni Uumaan koo, inni halkaniin faarfannaa namaa kennu,
- 11 kan bineensota lafa irraa caalaa beektota,
simbirroo samii caalaas ogeeyyii nu godhu eessa jira?'
- 12 Inni sababii of tuulummaa jal'ootaatiif
yommuu namoonni iyyanitti deebii hin kennu.
- 13 Dhugumaan Waaqni iyya isaanii kan gatii hin qabne sana hin dhaggeeffatu;
Waaqni Waan Hunda Danda'u iyya sanaaf gurra hin kennu.
- 14 Yoo ati, 'Dubbiin koo fuula isaa dura jira;
ani isa eeggachaan jira;
garuu isa arguu hin danda'u' jette,
inni hammam kanaa gad iyyuu xinneessee
haa dhaga'u ree!
- 15 Amma illee sababii dheekkamsi isaa nama hin adabneef,
sababii inni balleessaa namaa akka waan guddaa tokkootti hin fudhanneef,
- 16 Iyyoob oduu faayidaa hin qabneen afaan bana;
beekumsa malees dubbii baay'isa."

36

- 1 Eliihuun ittuma fufee akkana jedhe:
- 2 "Ani akka qooda Waaqaa wanni jedhamu hedduun jiru
sitti nan argisiisaatii mee xinnoo naa obsi.
- 3 Ani beekumsa koo fagoodhaa nan fida;

- qajeelummaa Uumaa kootiis nan labsa.
- 4 Akka dubbiin koo soba hin ta'in mirkaneef-fadhu;
kan beekumsaan hir'ina hin qabne tokko si wajjin jira.
- 5 "Waaqni jabaa dha; garuu eenyun iyyuu hin tuffatu;
inni jabaa dha; kaayyoo isaattis cimee dhaa-bata.
- 6 Inni hamoota hin jiraachisu;
warra rakkataniif garuu murtii qajeelaa ni kenna.
- 7 Ija isaa qajeeltota irraa hin buqqifatu;
mootota wajjin teessoo irra isaan teessisa;
bara baraanis ol isaan guddisa.
- 8 Garuu yoo namoonni foncaadhaan hidhaman,
yoo funyoo rakkinaatiinis hidhaman,
- 9 inni hojii isaanii,
daba isaan of tuulummaan hojjetanis isaanitti ni hima.
- 10 Inni gurra isaanii sirreeffama dhaggeeffachuuf ni bana;
akka isaan waan hamaa irraa qalbii jijjiir-ratanis ni ajaja.
- 11 Isaan yoo ajajamanii isa tajaajilan,
bara jireenya isaanii badhaadhummaan,
umurii isaaniis gammachuudhaan fixatu.
- 12 Yoo ajajamuu baatan garuu,
goraadeedhaan badu;
beekumsa malees ni du'u.
- 13 "Warri garaan isaanii Waaqa irraa fagaate,
aarii of keessatti kuufatu;

- yommuu inni foncaan isaan hidhutti illee
gargaarsa barbaachaaf hin iyyan.
- 14 Isaan dargaggummaa isaanii keessa du’u;
jireenyi isaaniis xuraa’ota gidduutti bada.
- 15 Inni garuu warra dhiphatan dhiphina isaanii
keessaa baasa;
rakkoo isaanii keessattis isaanitti dubbata.
- 16 “Inni dhiphina keessaa si baasee
gara lafa bal’aa dhiphina hin qabneetti,
maaddii coomaan guutametti si geessa.
- 17 Amma garuu murtiin hamootaaf malu sirra
tuulameera;
murtii fi haqni si qabataniiru.
- 18 Akka badhaadhummaan si hin gowwoomsine
of eeggadhu;
akka baay’inni matta’aas karaa irraa si
jal’isu hin godhin.
- 19 Badhaadhummaan kee yookaan tattaaffiin kee
guddaan sun hundi
rakkoo irraa si eeguu danda’aa?
- 20 Halkan itti namoonni
mana isaaniitii buqqifaman hin hawwin.
- 21 Ati akka hamminatti hin deebine of eeggadhu;
gooda rakkinaa waan kana filatteertaatii.
- 22 “Kunoo Waaqni humna isaatiin ol ol jedheera;
barsiisaan akka isaa eenyu?
- 23 Namni karaa isatti himu,
yookaan kan, ‘Ati dogoggorteerta’ isaan
jedhu eenyu?
- 24 Hojii isaa kan namoonni faarfannaadhaan
jajan sana,

- leellisuu hin dagatin.
- 25 Namni hundinuu argeera;
tokkoon tokkoon namaas fagootti xiyyeeffa-
tee ilaala.
- 26 Dhugumaan Waaqni guddaa dha; nus isa hin
beeknu;
baay'ina bara isaas namni beekuu hin
danda'u.
- 27 “Inni cophaa bishaanii ol baasa;
hurrii isaas walitti qabee bokkaatti geed-
dara.
- 28 Duumessis jiidha isaa gad coccobsa;
bokkaan guddaanis namatti rooba.
- 29 Eenyutu akka inni itti duumessoota diriirsu,
akka inni itti dunkaana isaa keessaa
qaqawweessa'us hubachuu danda'a?
- 30 Akka inni itti bakakkaa naannoo isaatti bittin-
neessu,
akka inni itti tuujuba galaanaa illee haguugu
ilaali.
- 31 Kun haala inni ittiin saboota bulchuu fi
nyaata baay'inaan isaaniif kennuu dha.
- 32 Inni harka isaa bakakkaadhaan ni guuta;
akka bakakkaan sun iddoo akeeka isaa
dha'us ni ajaja.
- 33 Kakawween isaa akka bakakkaan dhufu labsa;
looni iyyuu akka inni dhi'aate beeksisu.

37

- 1 “Kana irratti onneen koo ni dhikkifata;
iddoo isaatiis ni u'utaala.
- 2 Dhaggeeffadhaa! Iyya sagalee isaa,

- guungummii afaan isaatii ba'u illee dhaga'aa.
- 3 Inni bakakkaa isaa samii hunda jalatti gad dhiisa;
gara handaara lafaattis ni erga.
- 4 Ergasii sagaleen guungummii isaa ni dhufa;
inni sagalee isaa ulfina qabeessa sanaan ni qaqaawweessa'a.
- Yommuu sagaleen isaa dhaga'amutti,
inni waan tokko illee hin qusatu.
- 5 Sagaleen Waaqaa haala dinqisiisaadhaan ni qaqaawweessa'a;
inni waan guddaa hubannaa keenyaa ol ta'e godha.
- 6 Inni cabbiidhaan, 'Lafa irra bu'i';
tiifuudhaanis, 'Bokkaa jabaa ta'i' jedha.
- 7 Akka namni inni uume hundi hojii isaa beekuuf,
inni harka tokkoo tokkoo namaa chaappessa.
- 8 Bineensonni holqa isaaniitti galu;
da'annoo isaanii keessas ni turu.
- 9 Bubbeen hamaan iddoo isaatii ni ba'a;
dhaamochis bubbee bittinneessu keessaa ni ba'a.
- 10 Hafuurri Waaqni baafatu cabbii uuma;
bishaanonni babal'aanis ni ititu.
- 11 Inni duumessoota bishaan baachisa;
bakakkaa isaas isaan keessa facaasa.
- 12 Isaan waan inni ajaju hunda hojjechuuf,
qajeelfama inni kennuun
addunyaa hunda irra naanna'u.
- 13 Inni namoota adabuuf, yookaan lafa isaa obaasee

jaalala isaa argisiisuuf jedhee duumessa fida.

- 14 “Yaa Iyyoob waan kana dhaggeeffadhu; mee of qabiitii
hojii Waaqaa isa dinqisiisaa sana hubadhu.
- 15 Waaqni akkamitti duumessoota akka ajajuu fi akkamitti akka balaqqeessisu ati ni beektaa?
- 16 Akka itti duumessooni wal qixxaatanii rarra’an,
hojii dinqisiisaa Waaqaa isa beekumsaan mudaa hin qabne sanaa beektaa?
- 17 Ati kan yeroo lafti bubbee kibbaatiin cal’istutti ho’a wayyaa keetiitiin waxalamtu,
- 18 samii akkuma of-ilaalee naasii baqfamee jabaatu sana diriirsuu keessatti isa gargaaruu ni dandeessaa?
- 19 “Waan nu isaan jennu nutti himi;
nu sababii dukkana keenyaatiifuu dubbii keenya qajeelfachuu hin dandeenyu.
- 20 Akka ani dubbachuu fedhu isatti himamuu qabaa?
Namni kam iyyuu liqimfamuuf ni gaafataa?
- 21 Erga qilleensi samiiwwan qulqulleessee booddee,
namni aduu humna guutuun iftu ilaalu danda’u tokko iyyuu hin jiru.
- 22 Waaqni bareedina warqeetiin kaabaa ni dhufa;
inni ulfina isaa isa sodaachisaa sanaan ni dhufa.

- 23 Waaqni Waan Hunda Danda’u hubannaa keenyaa oli;
 inni humnaa fi murtii qajeelaadhaan guddaa dha;
 qajeelummaan isaa baay’ee dha; inni nama hin cunqursu.
- 24 Kanaafuu, namoonni isa sodaatu;
 inni warra ogeeyyii of se’an hunda wa’ittuu hin hedu.”

38

WAAQAYYO Ni dubbata

- 1 Kana irratti WAAQAYYO bubbee jabaa keessaa Iyyoobitti dubbate. Akkana jedhes:
- 2 “Namni dubbii beekumsa malee dubbatamuun karoora koo dukkanneessu kun eenyu?
- 3 Mee akka gootaa mudhii kee hidhadhu;
 ani sin gaafadha;
 ati immoo deebii naa kenni.
- 4 “Yeroo ani hundee lafaa kaa’etti ati eessa turte?
 Yoo hubatte mee natti himi.
- 5 Eenyutu bal’ina ishee murteesse? Dhugumaan ni beektaa?
 Eenyutu ulee safaraa ishee irra harkise?
- 6 Hundeen ishee maal irra dhaabame?
 Yookaan eenyutu dhagaa golee ishee dhaabe?
- 7 Kunis yeroo bakkalchoonni barii walii wajjin faarfatanitti,
 yeroo ilmaan Waaqayyoos ililchanitti ture.

- 8 “Yeroo galaanni cabsee garaa lafaa keessaa
ba’etti
eenyutu balbala itti cufee ittise?
- 9 Yeroo ani duumessoota uffata isaa godhee
dukkana guddaan maretti,
- 10 yeroo ani daangaa isaa dhaabee
balbalaa fi danqaraa hojjedheeffitti,
- 11 anis, ‘Ati hamma asiitti dhufta; garuu darbuu
hin dandeessu;
dambaliin of jajuu keetii illee asumatti dhaa-
bata!’ jedheen.
- 12 “Ati bara jireenya keetii barraaqa ajajjee
yookaan barii obborootti iddoo isaa argisiif-
tee beektaa?
- 13 Akka inni handaara lafaa qabatee
namoota hamoo achi keessaa hurgufu
gooteertaa?
- 14 Lafti akka suphee chaappaa jala jiruutti bifa
geeddaratti;
bifti ishees akka bifa uffataatti mul’ata.
- 15 Hamoonni ifa isaanii dhowwatamaniiru;
irreen isaanii inni ol ka’es cabeera.
- 16 “Ati gara burqaa galaanaa gad buutee
yookaan tuujuba bishaanii seentee hundee
isaa irra deemtee beektaa?
- 17 Karri du’aa sitti mul’ifameeraa?
Karra gaaddidduu du’aas argiteertaa?
- 18 Bal’ina lafaa guddaa sana hubatteertaa?
Yoo kana hunda beekte dubbadhu.
- 19 “Karaan iddoo ifni jirutti nama geessu kami?
Dukkannis eessa jiraata?

- 20 Iddoo isaaniitti isaan geessuu dandeessaa?
Daandii lafa jireenya isaaniitti geessu beek-
taa?
- 21 Ati dhugumaan ni beekta; yeroo sana dhalat-
teertaatii!
Ati bara hedduu jiraatteerta!
- 22 “Mankuusa cabbii seentee yookaan mankuusa
dhagaa cabbii argiteertaa?
- 23 Kan ani yeroo rakkinaatiif,
guyyaa waraanaa fi lolaatiif ol kaa’adhe
argiteertaa?
- 24 Karaan iddoo ifni itti bittinnaa’utti
yookaan gara iddoo bubbeen ba’aa itti lafa
irra faffaca’uutti nama geessu kami?
- 25 Eenyutu lolaadhaaf bo’oo,
bakakkaadhaaf immoo daandii baasee,
- 26 lafa namni tokko iyyuu keessa hin jiraanne,
gammoojjii namni tokko iyyuu keessa hin
jirre bishaan obaasuuf,
- 27 lafa namni keessa hin jiraannee fi lafa onaa
quubsee
margas itti biqilchu eenyu?
- 28 Roobni abbaa qabaa?
Copha fixeensaa eenyutu dhalche?
- 29 Cabbiin garaa eenyuutii ba’a?
Qorra samii eenyutu dhala?
- 30 Bishaanonni akka dhagaa jabaatu,
fuulli tuujubaas akka cabbii ta’a.
- 31 “Urjiiwwan babbareedoo Torbii jedhaman
hidhuu ni dandeessaa?

- Yookaan hidhaa Urjii Sadee jedhamuu hi-
 ikuu ni dandeessaa?
- 32 Tuuta urjiiwwanii waqtiilee isaaniitti fiduu
 yookaan urjii Amaaketa jedhamu ilmaan
 isaa wajjin bobbaasuu ni dandeessaa?
- 33 Seera samiiwwanii beektaa?
 Bulchiinsa isaanii lafa irratti hundeessuu ni
 dandeessaa?
- 34 “Ati sagalee kee gara duumessaatti ol fudhat-
 tee,
 lolaa bishaaniitiin of haguuguu ni dan-
 deessaa?
- 35 Ati bakakkaa daandii isaa irra erguu ni dan-
 deessaa?
 Innis, ‘Kunoo ani asan jira’ siin jedhaa?
- 36 Eenyutu yaada garaatiif ogummaa
 yookaan sammuudhaaf hubannaa kenne?
- 37 Eenyutu duumessoota lakkaa’uuf ogummaa
 qaba?
 Eenyutu okkotee bishaan samii
- 38 yeroo biyyoon jabaattutti,
 yeroo supheen wal qabattutti jal’isuu
 danda’a?
- 39 “Ati leenca dhalaadhaaf nyaata adamsitee
 saafela leencaas beela baafttee
- 40 yeroo isaan man’ee isaanii keessatti riphaniitti
 yookaan yeroo isaan daggala keessatti
 riphanii
 waa eeggatanitti beela ni baaftaa?
- 41 Eenyutu yeroo ilmaan ishee gara Waaqaatti
 iyyan,
 yeroo isaan nyaata dhabanii jooranitti,

arraagessaaf nyaata kenna?

39

Iyyoob

- 1 “Yeroo itti qellejjeen dhaltu beektaa?
Yeroo itti borofni ilmoo ishee dhaltu argi-
teertaa?
- 2 Ji’a isaan garaatti ilmaan baatan ni lakkooftaa?
Yeroo isaan itti dhalan ni beektaa?
- 3 Isaan jilbeenfataniï ilmaan isaaniï dhalu;
foolachuu isaaniis ni hobbaafatu.
- 4 Ilmaan isaaniï ni jabaatu; alattis ni guddatu;
ba’anii ni deemu; hin deebi’anis.

- 5 “Eenyutu harree diidaa gad dhiise?
Funyoo isaas eenyutu hiike?
- 6 Ani gammoojjii mana isaa,
lafa soogiddaas iddoo jireenya isaa godheen
kenneef.
- 7 Inni waca magaalaa keessaatti ni kolfa;
iyya konkolaachisaas hin dhaga’u.
- 8 Waan dheedu argachuuf tulluuwwan irra laba;
waan lalisaa hundas ni barbaada.

- 9 “Gafarsi si tajaajiluuf siif ajajamaa?
Dallaa kee keessas ni bulaa?
- 10 Akka inni lafa siif qotuuf funyoodhaan isa
hidhuu ni dandeessaa?
Yookaan inni si duubaan bo’oo ni baasaa?
- 11 Ati waan inni humna guddaa qabuuf isa ni
amanattaa?
Hojii kee jabaa illee isatti ni dhiiftaa?
- 12 Akka inni midhaan kee walitti qabee

oobdii kee irratti siif tuuluuf isa ni abdattaa?

- 13 “Guchiin gammachuudhaan qoochoo ishee afarsiti;
garuu qoochoo fi baallee huummootiin wal bira hin qabamu.
- 14 Hanqaaquu ishee lafa irratti buufti;
akka itti ho’uufis cirracha keessatti dhiifti;
- 15 garuu akka miilli wayii caccabsu,
akka bineensi irra ejjetu hin yaadattu.
- 16 Cuucii isheettis akka waan isaan kan ishee hin ta’iniitti garaa jabaatti;
yoo dadhabbiin ishee akkasumaan bade illee isheef homaa miti;
- 17 Waaqni ogummaadhaan ishee hin badhaafneetii;
yookaan hubannaa isheef hin qoodne.
- 18 Yeroo figuuf qoochoo ishee bal’ifattutti,
isheen fardaa fi namicha gulufutti kofalti.
- 19 “Ati fardaaf jabina ni kennitaa?
Yookaan morma isaatti gama uffisuu dan-deessaa?
- 20 Akka inni akkuma hawwaannisaatti utaaluu ni gootaa?
Ulfinni korrisa isaas sodaachisaa dha.
- 21 Inni humna isaatti gammadee akka malee guulee lafa dhidhiita;
ba’ees mi’a lolaatti qajeela.
- 22 Inni sodaatti ni kolfa; waan tokko illee hin sodaatu;
goraadee irraas duubatti hin deebi’u.
- 23 Man’een xiyyaa, eeboo fi ankaaseen calaqqisus

- cinaacha isaatti bubbu'ee kililcha.
 24 Si'aa'ee rommuudhaan lafa haadha;
 yeroo malakanni afuufamutti illee obsee
 dhaabachuu hin danda'u.
 25 Inni yommuu malakanni afuufamutti
 'Uffee' jedhee imimsa; waca ajajjootaatii fi
 iyya waraanaa,
 foolii waraanaa illee fagoottu suufa.
- 26 "Cululleen ogummaa keetiin barriftee
 qoochoo ishees gara kibbaatti bal'iftii?
 27 Risaan ajaja keetiin ol ba'ee
 ol fagootti mana isaa ijaarrataa?
 28 Inni qarqara hallayyaa irra jiraata; halkanis
 achuma bula;
 kattaan fofottoqaanis da'oo isaa ti.
 29 Achi taa'ees waan nyaatu adamsa;
 iji isaas fagootti waan sana arga.
 30 Cuucoliin isaa dhiiga dhugu;
 innis lafa raqni jiruu hin dhabamu."

40

- 1 WAAQAYYOS Iyyoobiin akkana jedhe:
 2 "Namni Waaqa Waan Hunda Danda'uun falmu
 tokko isa ni qajeelchaa?
 Namni Waaqa himatu deebii haa kennuuf!"
 3 Iyyoobis akkana jedhee WAAQAYYOOF deebise:
 4 "Ani nama faayidaa hin qabnee dha; akkamit-
 tin deebii siif kenna?
 Harka koo afaan koo irra nan kaa'adha.
 5 Ani yeroo tokko dubbadheera; garuu ani
 waanan deebisu hin qabu;

si'a lama dubbadheera; kana caalaa garuu
homa hin jedhu.”

6 Kana irratti WAAQAYYO bubbee jabaa keessaa
Iyyoobitti dubbate:

7 “Akka dhiiraatti mudhii kee hidhadhu;
ani sin gaafadha;
ati immoo deebii naa kennita.

8 “Ati murtii koo qajeelaa sana gatii dhabsiistaa?
Ofii keetii qajeelaa ta’uuf na himattaa?

9 Irree akka irree Waaqaa qabdaa?
Sagaleen kees akka sagalee isaa
qaqawweessa’uu danda’aa?

10 Ulfinaa fi guddinaan of miidhagsi;
kabajaa fi barreedina uffadhu.

11 Dheekkamsa kee kan guutee irra yaa’u sana
dhangalaasi;
nama of tuulu kam iyyuu ilaalii qaanessi.

12 Nama of tuulu hunda ilaalii gad deebisi;
hamoota illee iddoodhuma isaan dhaa-
batanitti caccabsi.

13 Isaan hunda walitti qabii biyyoo keessatti
awwaali;
fuula isaaniis awwaala keessa dhoksi.

14 Yoos ani mataan koo, akka harki kee mirgaa
si oolchuu danda’u siifin mirkaneessa.

15 “Bihemootin ani akkuman si uumettin uume,
kan akkuma qotiyoo marga dheedu sana
mee ilaali.

16 Jabinni isaa dugda isaa keessa,
humni isaa immoo ribuu garaa isaa keessa
jira!

17 Egeen isaa akkuma muka birbirsaa raafama;

- ribuun tafa isaa wal keessa xaxamaa dha.
- 18 Lafeen isaa akka ujummoo naasii ti;
harkii fi miilli isaa immoo akka ulee sibiilaa ti.
- 19 Inni uumamawwan Waaqaa keessaa hangafa;
garuu inni isa uume goraadee isaatiin isatti dhi'aachuu danda'a.
- 20 Gaarran marga ni kennuuf;
bineensonni hundi naannoo isaa ni burraaqu.
- 21 Inni huuxxii qoraattii qabu jala ciisa;
shambaqqoo lafa dhaqdhaqii keessa dhokata.
- 22 Gaaddisni huuxxii qoraattii qabuu isa haguuga;
alaltuun lagaas isa marsa.
- 23 Yommuu lagni cabsee yaa'utti iyyuu kunoo,
inni hin rifatu.
Lagni Yordaanos afaan isaa irra garagalu iyyuu inni hin shishu.
- 24 Namni utuma inni arguu isa qabuu
yookaan kiyyoodhaan isa qabee funyaan isaa uruu danda'u tokko iyyuu jiraa?

41

- 1 "Ati hokkoo qurxummiitiin Lewaataan harkiftee baasuu
yookaan arraba isaa funyoodhaan hidhuu ni dandeessaa?
- 2 Funyaan isaa keessa funyoo baasuu
yookaan lafee mangaagaa isaa hokkoodhaan uruu ni dandeessaa?
- 3 Inni akka ati isaaf araaramtuuf guddisee si kadhataa?

- Afaan nagaatiinis sitti ni dubbataa?
- 4 Akka ati bara baraan garbicha godhattuuf
inni si wajjin kakuu ni galaa?
- 5 Ati akka simbirroota wajjin taphattu isa wajjin
ni taphattaa?
- Yookaan shamarran keetiif isa ni hiitaa?
- 6 Daldaltoonni isa irratti gatii wal dubbatuu?
Warra bitee gurguruufis isa ni qooduu?
- 7 Ati gogaa isaa xiyyaan,
yookaan mataa isaa hokkoo ittiin qurxum-
mii qabaniin
wawwaraanuu ni dandeessaa?
- 8 Yoo harka keetiin isa tuqxe, wal'aansoo sana ni
yaadatta;
deebitees waan sana hin gootu!
- 9 Isa mo'anna jedhanii abdachuun soba;
ijumaan isa ilaaluunuu nama hollachiisa.
- 10 Namni isa dammaqsuuf garaa qabaatu tokko
iyyuu hin jiru.
Egaa namni na dura dhaabachuu danda'u
eenyu?
- 11 Namni waa natti kennatee ani deebisuufii
qabu eenyu?
Wanni samii jala jiru hundinuu kanuma koo
ti.
- 12 "Ani waa'ee harkaa fi miilla isaa,
waa'ee jabinaa fi dhaaba toluu isaa dub-
bachuu hin dhiisu.
- 13 Eenyutu uffata inni irraan uffatu irraa baasa?
Eenyutu luugama qabatee isatti dhi'aata?
- 14 Eenyutu balbala afaan isaa
isa ilkaan isaa sodaachisaa sanaan marfame
banuu danda'a?

- 15 Dugdi isaa gaachanawwan tarree galan,
kanneen akka malee walitti maxxanfaman
qaba;
- 16 tokkoon tokkoon gaachanawwan sanaa
akka qilleensi gidduu isaanii hin baaneef
baay'ee walitti maxxanu.
- 17 Isaan jabeeffamanii walitti qabsiifaman;
waan walitti fayyaniif gargar hin baafaman.
- 18 Haxxissoon isaa balaqqeessa ifaa baasa;
iji isaa immoo akkuma ifa biiftuu reefuu
baatuu ti.
- 19 Afaan isaa keessaa arraba ibiddaatu ba'a;
qaanqeenis afaan isaa keessaa ni faffaca'a.
- 20 Akkuma aara xuwwee ibidda shambaqqoo
irratti dafqu keessaa ba'uu funyaan isaatii
aarri ni ba'a.
- 21 Hafuurri afaan isaatii ba'u cilee ibiddaa qab-
siisa;
afaan isaa keessaas arrabni ibiddaa ni ba'a.
- 22 Morma isaa keessa jabinatu jira;
sodaachisuunis fuula isaa dura ni utaala.
- 23 Dachaan foon isaa wal qabateera;
dachaan sunis walitti fayyeera; hin socho'us.
- 24 Lapheen isaa akka kattaa jabaata;
akka dhagaa daakuus jabaa dha.
- 25 Yeroo inni ol ka'utti, jajjaboonni ni sodaatu;
yommuu inni lafa sochoosaa dhufutti isaan
of irra garagalanii baqatu.
- 26 Goraadeen itti bu'u illee homaa isa hin godhu;
eeboon yookaan xiyyi yookaan ankaaseenis
homaa isa hin godhu.
- 27 Inni sibiila akka cidiitti,
naasii immoo akka muka tortoreetti heda.
- 28 Xiyyi isa hin baqachiisu;

- dhagaan furrisaa isaaf akkuma habaqii ti.
- 29 Bokkuun isaaf akkuma cidii ti;
inni mirmirfamuu eebootti ni kolfa.
- 30 Garaan isaa jalli akka cabaa okkotee kan qara gabuu ti;
akka muka ittiin midhaan dha'aniittis dhoqqee baqaqsa.
- 31 Inni tuujuba akka okkotee dafquutti koqsiisa;
galaanas akkuma bilqaaxxii dibataa raasa.
- 32 Inni duuba isaatiin akka karaan ifu ni godha;
namni waan tuujubni sun rifeensa adii qabu se'a.
- 33 Uumamni homaa hin sodaanne,
kan isaan qixxaatu tokko iyyuu lafa irra hin jiru.
- 34 Inni warra of tuulu ni tuffata;
warra of jaju hunda irratti mootii dha."

42

Iyyoob

- ¹ Iyyoobis akkana jedhee WAAQAYYOOF deebii kenne:
- ² "Ani akka ati waan hunda hojjechuu dandeessu nan beeka;
karoorri kee tokko iyyuu karaatti hin hafu.
- ³ Ati, 'Namni beekumsa malee gorsa koo dhoksu kun eenyu?' jettee gaafatte.
Ani dhugumaan waan naaf hin galin, waan dinqii natti ta'e
kan ani hin beekin dubbadheera.
- ⁴ "Ati akkana jetteerta;
'Ani nan dubbadhaa mee dhaggeeffadhu;

ani sin gaafadhaa, ati immoo naaf deebisi.’

⁵ Gurri koo waa’ee kee dhaga’ee ture;
amma garuu iji koo si argeera.

⁶ Kanaafuu ani of tuffadhee biyyoo fi
daaraa keessa taa’ee qalbii nan jijjiirradha.”

Xumura

⁷ WAAQAYYO erga waan kana Iyyoobitti dubbatee booddee Eliifaaz Teemaanichaan akkana jedhe; “Sababii isin akka Iyyoob garbichi koo dubbate sana waa’ee koo waan qajeelaa hin dubbatiniif dheekkamsi koo si’ii fi michoota kee lamaanitti boba’eera. ⁸ Kanaafuu isin amma jiboota torbaa fi korbeeyyii hoolaa torba fuudhaatii gara garbicha koo Iyyoob dhaqaatii waa’ee ofii keessaniitiif aarsaa gubamu dhi’eessaa. Iyyoob garbichi koo isinii kadhata; ani kadhannaa isaa nan dhaga’a; akka balleessaa keessaniittis isinitti hin muru. Isin akka Iyyoob garbichi koo dubbate sana waa’ee koo waan qajeelaa hin dubbanneetii.” ⁹ Kanaafuu Eliifaaz Teemaanichi, Bildaad Shuhaahichii fi Zoofaari Naa’imaatichi waan WAAQAYYO isaanitti hime sana godhan; WAAQAYYOS kadhannaa Iyyoob dhaga’e.

¹⁰ Erga Iyyoob michoota isaatiif kadhatee booddee WAAQAYYO deebisee isa sooromsee qabeenya inni duraan qabu sana harka lama kenneef. ¹¹ Obbolloonni isaa, obboleettonni isaa hundinuu fi warri dur isa beekan hundi dhufanii mana isaatti isa wajjin nyaatan. Isaanis sababii rakkina WAAQAYYO isatti fide hundaatiif isaaf gaddanii isa jajjabeessan; tokkoon tokkoon isaaniis meetii fi qubeelaa warqee kennaniif.

¹² WAAQAYYOS kan duraa caalaa jireenya Iyyoob kan fuul duraa eebbise. Iyyoobis hoolaa kuma kudha afur; gaala kuma ja'a, qotiyyoo kuma lamaa fi harree dhaltuu kuma tokko qaba ture. ¹³ Akkasumas ilmaan torbaa fi intallan sadii qaba ture. ¹⁴ Intala isaa jalqabaa Yemiimaa, ishee lammaffaa Keziyyaa, ishee sadaffaa immoo Qeren-Haphuuk jedhee moggaase. ¹⁵ Biyya sana hunda keessatti dubartoonni akka intallan Iyyoob babbareedan eessattuu hin argamne. Abbaan isaaniis obboloota isaanii gidduutti dhaala kenneef.

¹⁶ Iyyoobis ergasii waggaa dhibba tokkoo fi afurtama jiraate; innis hamma dhaloota afuriitti ijoollee fi ijoollee ijoollee isaa arge. ¹⁷ Innis akkasiin bara dheeraa jiraatee dulloomee du'e.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Garagalcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffatee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’ e tokko uummatte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc., jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi <https://open.bible> keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269